

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 8Co/84/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3824201249
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 12. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Stanislava Kollárová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2025:3824201249.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Stanislavy Kollárovej a členiek senátu JUDr. Dariny Legerskej a JUDr. Ľubice Bajzovej v spore žalobcov: 1/ A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. E. XXX, 2/ mal. F. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. E. XXX, zákonne zastúpená matkou - žalobkyňou 1/, 3/ G. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. XXXX/XX, H., 4/ I. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. XXXX/XX, H., všetci žalobcovia právne zastúpení: JUDr. Martin Kákoš, advokát z Topoľčian, Bernolákova 1546/32, proti žalovaným: 1/ J. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L. M. E. XXX, N. O. N., zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Zuzana Čížová, s.r.o., IČO: 36 789 925, so sídlom Jesenského 69, Bánovce nad Bebravou, 2/ KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, IČO: 00 585 441, Štefanovičova 4, Bratislava, zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Miroslav Maďar, s.r.o., IČO: 36 868 299, so sídlom Horná 26, Banská Bystrica, o ochrane osobnosti, o náhradu nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalovaných 1/ a 2/ proti rozsudku Okresného súdu Prievidza č. k. 23C/20/2024-308 zo dňa 7. mája 2025 v spojení s opravným uznesením č. k. 23C/20/2024-386 zo dňa 27. októbra 2025, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch I., II., III., IV. a VI. potvrdzuje.

II. Žalobcom 1/ - 4/ priznáva proti žalovaným 1/ a 2/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu poskytnutého plnenia povinnosť druhého žalovaného.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. uložil žalovaním 1/ a 2/ povinnosť zaplatiť žalobkyňi 1/ sumu 35.000,- eur, a to do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu poskytnutého plnenia povinnosť druhého žalovaného. Výrokom II. uložil žalovaným 1/ a 2/ povinnosť zaplatiť žalobkyňi 2/ sumu 45.000,- eur, a to do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu poskytnutého plnenia povinnosť druhého žalovaného. Výrokom III. uložil žalovaným 1/ a 2/ povinnosť zaplatiť žalobcovi 3/ sumu 5.000,- eur, a to do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu poskytnutého plnenia povinnosť druhého žalovaného. Výrokom IV. uložil žalovaným 1/ a 2/ povinnosť zaplatiť žalobkyňi 4/ sumu 5.000,- eur, a to do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu poskytnutého plnenia povinnosť druhého žalovaného. Výrokom V. žalobu vo zvyšku zamietol a výrokom VI. uložil žalovaným 1/ a 2/ povinnosť zaplatiť žalobcom 1/ až 4/ trovy konania v celom rozsahu s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu poskytnutého plnenia povinnosť druhého žalovaného, a to v lehote 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia

o výške náhrady trov konania, pričom o výške tejto náhrady bude po právoplatnosti tohto rozsudku rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením. Na vec aplikoval ust.

§ 11, § 13 ods. 1 -3, § 420, § 511 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 4 ods. 1, 2, 4, § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu 01.09.2016, § 149, § 151 ods. 1, § 193 CSP. V odôvodnení uviedol, že žalobcovia 1/ až 4/ sa žalobou podanou domáhali, aby súd zaviazal žalovaného 1/ a žalovaného 2/ k povinnosti zaplatiť žalobkyni 1/ náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 90.000,- eur, žalobkyni 2/ náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 100.000,- eur, žalobcovi 3/ náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 20.000,- eur a žalobkyni 4/ náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 20.000,- eur, s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu poskytnutého plnenia povinnosť druhého žalovaného ako i náhradu trov konania. Žalovaný 1/ bol rozsudkom Okresného súdu Bánovce nad Bebravou zo dňa 16.01.2023 pod sp. zn. 6T/49/2022, v spojení s Rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 07.06.2023 pod sp. zn. 23To/23/2023-366, uznaný vinným zo spáchania prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a), odsek 4 Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h/ Trestného zákona na skutkovom základe, že: dňa 12.03.2022 v čase približne o 07.50 hod. na ceste č. III/1827 v obci N. O. N., časť L. M. viedol po predchádzajúcom požití alkoholu osobné motorové vozidlo zn. F. F. F., ev. č.

N. v smere od N. O. N. do A. rýchlosťou najmenej 120 km/h, pričom v uvedenom úseku je maximálna dovolená rýchlosť 70 km/h a plne sa nevenoval vedeniu vozidla, nesledoval situáciu v cestnej premávke, nejazdil vo svojom jazdnom pruhu vpravo pri pravom okraji vozovky, neprispôbil rýchlosť jazdy svojim schopnostiam, vlastnostiam vozidla, stavu a povahe vozovky a prešiel s vedeným vozidlom pri prejazde po nadjazde nad rýchlostnou cestou R2 v mierne pravotočivej zákrute do protismernej časti vozovky, kde v opačnom smere viedol poškodený H. B. osobné motorové vozidlo zn. P. Q., ev. č. H., následkom čoho došlo k zrážke ľavej prednej časti vozidla zn. F. F. F., ktoré po zrážke narazilo do zvodidiel a zostalo stáť za vozidlom zn.

P. Q., ktoré po uvedenej zrážke odhodilo do zvodidiel vpravo a zostalo stáť opreté o zvodidlá, v dôsledku ktorej zrážky poškodený H. B. utrpel traumaticko-hemoragický šok pre poranenia viacerých životne dôležitých orgánov a anatomických systémov, ktoré boli nezlučiteľné so životom a na mieste nehody im podľahol, pričom obvinený dychovú skúšku na prítomnosť alkoholu vykonal bezprostredne po nehode dňa 12.03.2022

o 08:22 hod. s pozitívnym výsledkom 0,77 mg/l alkoholu v dychu a opakovanú dychovú skúšku dňa 12.03.2022 o 08:43 hod. s pozitívnym výsledkom 0,64 mg/l alkoholu v dychu, čím porušil ustanovenie § 4 odsek 1 písmeno c), odsek 2 písmeno d), § 9 odsek 1 a § 16 odsek 1, odsek 5 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke v znení neskorších predpisov. Súdne rozhodnutie preukazuje, že neb. H. B. podľahol zraneniam, ktoré utrpel pri dopravnej nehode dňa 12.03.2022, ktorú zavinil žalovaný 1/ ako vodič a zároveň vlastník a prevádzkovateľ motorového vozidla F. F. F., ev. č. N.. Žalovaný 1/ mal v čase predmetnej nehody uzavreté povinné zmluvné poistenie za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla ev. č. N. so žalovaným 2/ a poistný vzťah v čase dopravnej nehody trval. Následkom smrti manžela žalobkyne 1/ došlo k vážnemu zásahu do psychickej a morálnej integrity jej osobnosti, čím boli zásadne narušené jej osobnostné práva chránené § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka, konkrétne právo na súkromie, ktorého súčasťou je aj rodinný život zahŕňajúci právo fyzickej osoby vytvárať, udržiavať a rozvíjať vzájomné vzťahy a v ich rámci uplatňovať vlastnú osobnosť. Zásah do života žalobkyne 1/ ako pozostalej manželky je v tomto prípade trvalý, neodstrániteľný. Žalobkyňa 1/ v dôsledku straty svojho manžela utrpela psychickú traumu, znížila sa jej životná úroveň, stratila manžela, ktorý sa v prevažnej miere staral o príjem do domácnosti, a bol jej nenahraditeľnou oporou v každej životnej situácii. Jej život sa stratou manžela a otca jej novonarodeného dieťaťa zásadne zmenil, došlo k zhoršeniu materiálnej a sociálnej situácie ich mladej rodiny, ktorú tvoril nebohý manžel s manželkou

a ich maloletou 3 mesačnou dcérou F. B. - žalobkyňou 2/. Žalobkyňa 1/ je aktuálne poberateľkou rodičovského príspevku v sume 405,20 eur, ktorým jej štát prispieva na zabezpečenie riadnej starostlivosti o dieťa do troch rokov veku - žalobkyňu 2/ a po smrti manžela poberá vdovský dôchodok v sume 267,50 eur. K rukám žalobkyne 1/ je vyplácaný sirotský dôchodok maloletej žalobkyne 2/ v sume 178,30 eur. Žalobkyňa 1/ utrpela smrťou manžela objektívne veľmi ťažkú citovú, psychickú a osobnostnú ujmu vo forme šoku a smútku zo straty blízkej osoby. V tejto situácii vyhľadala pomoc vo forme smútkového poradenstva

v Centre pre rodinu v Trenčíne (Farská 12, 911 01 Trenčín) u L. C. E., ktorá v správe zo dňa 25.09.2023 potvrdila, že žalobkyňa 1/ navštevovala ich smútkové poradenstvo od 04.04.2022. Smrť manžela spôsobila žalobkyni 1/ extrémny zásah do života, doposiaľ existujúce istoty sa z jej života náhle vytratili, jej svet sa smrťou najbližšej osoby, ktorú pre ňu predstavoval nebohý

manžel, nečakane a navždy zmenili. Problémy objavujúce sa po tragickej udalosti žalobkyne 1/ sú naďalej prítomné na úrovni somatickej (bolesť žalúdka, bolesť brucha, tlak na hrudníku, problémy s dýchaním, svalová slabosť, únava, búšenie srdca), na úrovni emocionálnej (smútok, zlosť a hnev, úzkosť a strach, osamelosť, vyčerpanie, bezmocnosť, šok) a na kognitívnej úrovni (zmätok, poruchy pozornosti a pamäti). Na základe odporúčania od smútkového poradenstva, žalobkyňa 1/ ventilovala svoje pocity aj prostredníctvom denníka,

z ktorého časť žalobkyňa 1/ predložila. Z obsahu denníka vyplýva intenzita jej vzťahu s manželom, duševné útrapy, s ktorými zápasí v dôsledku jeho straty, prežívaná bolesť a smútok. Táto tragická udalosť, jej okolnosti a následky otriasli nielen jej blízkym okolím, ale zarezonovali aj v širšom spoločenskom okruhu, čo preukazuje aj skutočnosť, že rozhovor so žalobkyňou 1/ bol uverejnený vo viacerých médiách, aj v novinovom článku celoštátneho mienkotvorného denníka SME. K usmrteniu manžela žalobkyne 1/ došlo iba po ôsmich mesiacoch od uzavretia ich manželstva, kedy spolu prežívali tie najkrajšie a najšťastnejšie chvíle svojho života a spoločne vychovávali v tom čase iba 3 mesačnú dcérku - žalobkyňu 2/. Žalobkyňa 1/ stratou svojho milovaného manžela v prvom roku ich manželstva plného lásky

a šťastia z novonarodeného dieťaťa utrpela ohromne bolestivý zásah do jej súkromného života, ktorá bolesť je jej každodennou súčasťou života. Nebohý manžel bol v najlepšom produktívnom veku 29 rokov, rovnako ako žalobkyňa 1/ a celý spoločný život mali pred sebou. Stratila manžela, s ktorým si budovali spoločnú budúcnosť a otca pre svoju dcéru, človeka, ktorý jej bol oporou. Život sa jej zhoršil nielen v citovej, ale aj ekonomickej oblasti, lebo manžel bol počas jej materskej dovolenky hlavným žiteľ rodiny, a všetky jej potreby a potreby maloletej dcéry musí zabezpečovať sama. Nenaplnili sa jej očakávania spoločného rodinného života. Pozostala maloletá žalobkyňa 2/, v dôsledku tejto tragickej udalosti nikdy nebude môcť prežívať osobnú prítomnosť svojho otca, svoj vzťah k nemu nebude môcť rozvíjať. Svojho otca bude poznať iba z fotografií a z rozprávania pozostalých. Aj keď v čase smrti otca mala maloletá žalobkyňa 2/ iba 3 mesiace, a okolnosti tejto tragédie vzhľadom na svoj vek nemohla vnímať, nepochybne sa však jeho smrť dotýka maloletej žalobkyne 2/ v každodennom živote. Týmto neoprávneným zásahom do jej života prišla o žiteľa a o milujúceho otca, ktorý jej zo všetkých svojich síl chcel zabezpečiť krásne detstvo a život, v ktorom by jej bol oporou a zdrojom šťastia a lásky tak, ako to od neho zažívala jeho manželka, keď jej každý deň dával najavo, že ju ľúbi a že pri ňom sa ničoho nemusím báť. Maloletá prišla o svojho otca, teda aj o právo na rodinný život s ním, pričom tento stav je už nezvratný. Ani do budúca sa nebude môcť spoliehať na pomoc a podporu svojho otca. Nebude s ním môcť mať citovú väzbu, ani s ním prežívať radosti a starosti spojené so svojím životom. Z uvedeného je zjavné, že u pozostalej manželky - žalobkyne 1/ a pozostalej maloletej dcéry - žalobkyne 2/ došlo k hrubému zásahu do práva na ochranu ich osobnosti, konkrétne do ich práva na rodinný život, práva na spolužitie so zomrelým manželom a otcom, a práva na vytváranie a rozvíjanie rodinných vzťahov, a to veľmi intenzívnym spôsobom. Strata milovanej a milujúcej osoby nie je žiadnou materiálnou ani nemateriálnou formou reparovateľná. V prípade tejto mladej rodiny má strata ich žiteľa a hlavy mladej rodiny následky, s ktorými sa jej členovia nevyrovnajú celý život, o to viac, že nebohý H. B. žiadnym spôsobom neprispel k vzniku dopravnej nehody, pri ktorej prišiel o život. Nebohý H. B. bol mimoriadne šikovný, pracovitý a dobrosrdečný mladý muž, ktorý ako žiteľ mladej rodiny bol pre jej členov oporou a prameňom šťastia, lásky a bezpečia. Od roku 2016 do roku 2021 vykonával podnikateľskú činnosť na základe živnostenského oprávnenia pod obchodným menom H. B., IČO: XX XXX XXX

s predmetom podnikania: Údržba motorových vozidiel bez zásahu do motorickej časti vozidla a Výroba a opracovanie jednoduchých výrobkov z kovu. V roku 2020 založil jednoosobovú obchodnú spoločnosť H. R. S., IČO: XX XXX XXX s rovnakým predmetom činnosti, ktorá po roku svojej existencie už dosiahla výnosy z hospodárskej činnosti vo výške

29.214,05 eur. Krátko pred tragickou nehodou bolo žalobkyňa 1/ so svojim manželom u architekta projektovej kancelárie K., S., kedy si finálne vybrali projekt domu, ktorý si plánovali postaviť, na ktorého výstavbu už manžel zhromažďoval stavebný materiál. H. B. sa nesmierne tešil, ako si začnú ich vlastný dom stavať, hovoril, že im ho postaví vlastnými rukami spolu s kamarátmi a rodinou. Toto všetko sa však v jedinom okamihu dňa 12.03.2022 stalo minulosťou bez možnosti pokračovania. Ako vyplýva aj z dokazovania vykonaného v trestnom konaní, najmä zo znaleckého posudku znalca z odboru dopravy, nebohý H. B. ničím nepochybil a na vzniku dopravnej nehody a jej následkoch nemal žiadnu spoluvinu. Nesadol si za volant pod vplyvom alkoholu, nešiel nepovolenou rýchlosťou a neporušil žiadne pravidlo cestnej premávky. Šiel v to ráno za prácou, za plánmi, ktoré chcel realizovať pre svoju rodinu, žalobkyňu 1/ a 2/. Žalobkyňa 1/ si v trestnom konaní uplatnila nárok na náhradu škody majetkovej, ako aj na náhradu nemajetkovej ujmy na práve na spoločný rodinný život spôsobenej jej

stratou manžela a jej dcére F. stratou otca, s ktorým nárokom bola odkázaná na civilný proces. Žalovaný 1/ pred vyneseníím uvedeného rozsudku poukázal na účet žalobkyne 1/ sumu 5.000,- eur, o ktorej platbe sa pred súdom vyjadril, že táto má pokrývať jej hotové výdavky. Následne dňa 19.04.2023 žalovaný 1/ poukázal na jej účet ešte sumu 10.000,- eur. Žiadna náhrada nemajetkovej ujmy však pozostalej manželke a dcére žiadnym spôsobom milovaného manžela a milujúceho otca nemôže nikdy nahradiť, ani kompenzovať ich ujmu v majetkovej sfére. Primeraná náhrada nemajetkovej ujmy môže aspoň zmierniť nepriaznivý následok neoprávneného zásahu do ich práv. Nakoľko žalovaný 1/ uhradil na účet žalobkyne 1/ titulom náhrady škody dňa 19.04.2023 sumu 10.000,- eur, o túto sumu žalobkyňa 1/ znižuje uplatňovaný nárok na náhradu nemajetkovej ujmy na sumu 90.000,- eur. Vzhľadom na uvedené žalobkyňa 1/ uplatňuje voči žalovaným 1/ a 2/ nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 90.000,- eur a ako zákonný zástupca žalobkyne 2/ si uplatňuje nárok na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej žalobkyňou 2/ vo výške 100.000,- eur. Žalobcovia 3/ a 4/ boli citovo naviazaní na svojho syna, s ktorým mali veľmi hlboký vzťah

a sociálne väzby. Vzťahy medzi pozostalými rodičmi a ich synom boli hlboké, založené na láske, vzájomnej dôvere, prežívané veľmi intenzívne čo do bežných starostí i radostí každodenného života. Bol ich dieťaťom, ktoré bezhranične milovali a žili s ním v spoločnej domácnosti až doby, než sa odsťahoval k svojej manželke do obce C. D.. Aj po odsťahovaní syna H. boli so svojim synom v intenzívnom, takmer dennodennom kontakte a pravidle sa navštevovali. H. im stále pomáhal vo všetkom, čo potrebovali. Zrekonštruoval im všetky izby v ich rodinnom dome, vymenil okná na ich dome za nové, postavil im altánok v záhrade, pričom ešte zostalo mnoho práce, čo im plánoval vypomôcť a porobiť na dome, na čo všetko si teraz musia volať a platiť majstrov. O veľa vecí syna ani nemuseli žiadať, nakoľko sa on sám postaral o to, aby im pomohol. Napríklad kúrenie na zimu, keďže vo svojom rodinnom dome kúria drevom, tak bez toho, aby synovi museli niečo hovoriť, on sám sa ohlásil, že im príde drevo narezať, ktoré im na zimu zabezpečil a podobne. Aj na rezanie tohto dreva zabezpečil pre nich brigádu a za deň všetko spolu so svojimi kamarátmi porobili, aj poupratovali. Staral sa o nich, myslel dopredu na ich potreby aj bez toho, aby ho o to museli výslovne žiadať, a bol im vždy maximálne nápomocný. Čo potrebovali, všetko im svojim úsilím a prácou chcel a vedel zabezpečiť. Súčasťou práva na súkromie a rodinný život je i právo na spoložitie s inými členmi rodiny. Ujmu, ktorú žalobcovia 3/ a 4/, ako rodičia, stratou svojho syna utrpeli, by z objektívneho hľadiska každá osoba považovala za ťažkú a nenapraviteľnú ujmu. V dôsledku neoprávneného zásahu spôsobeného žalovaným 1/ došlo v danom prípade

k násilnému pretrhnutiu rodinných a citových väzieb vyplývajúcich predovšetkým z intenzity ich vzťahu so svojim synom. Táto intenzita je daná už tým, že pozostalí rodičia okrem psychickej bolesti, ktorá v prípade straty veľmi blízkeho človeka je vnímaná ako neznesiteľná, fyzicky obmedzujúca aktivity pozostalých, sú zasiahnutí stratou blízkej osoby, ktorej nezastupiteľným poslaním bolo upevňovanie a pozitívne rozvíjanie citových vzťahov rodinnej spolupatričnosti, odovzdávanie lásky i výchovného poslania. Nepostačuje iba morálne zadost'učinenie, ale je treba rodičom poskytnúť aj náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorej cieľom je aspoň čiastočné zmiernenie utrpenej ujmy berúc do úvahy najmä to, že navrátenie do pôvodného stavu nie je možné. Za primeranú a dôvodnú možno považovať výšku náhrady ich nemajetkovej ujmy v sume 20.000,- eur. Výšku tohto nároku možno považovať za primeranú aj s ohľadom na priznanie nárokov v obdobných veciach. Žalobcovia pred podaním žaloby prostredníctvom právneho zástupcu predžalobnou výzvou zo dňa 16.01.2024, zaslanej žalovanému 1/ na vedomie, uplatnili predmetné nároky u žalovanej 2/.

2. Na základe vykonaného dokazovania súd prvej inštancie z výsluchu žalobkyne 1/ zistil, že nebohý H. B., jej manžel bol ten najzodpovednejší človek, ich vzťah bol veľmi intenzívny, po roku a pol chodenia sa zobrali, v novembri sa im narodilo dieťa, bývali u rodičov žalobkyne 1/, išli si stavať dom. H. na ten dom zháňal materiál asi rok, veľmi sa na to tešil. Bol zodpovedný, staral sa nielen o ňu, ale o celú rodinu, všetko vedel zariadiť. Po jeho smrti bola veľmi rada, že bola doma na materskej, lebo by sa nedokázala stretávať s ľuďmi.

O H. smrti sa dozvedela tak, že ho išla hľadať na cestu, lebo volal jeho kamarát, že mu nedvíha telefón. Keď ho videla prikrytého na ceste, zrútil sa jej celý svet. H. v tom čase rozbiehal firmu na prerábku bytových jadier, dosť sa mu začalo dariť, vedel zarobiť peniaze. Po jeho smrti zostala bývať v detskej izbe, ktorú neskôr prerobila aj na detskú izbu pre F.. Po tom, čo mala stavy, že roztrhala všetky svadobné pohľadnice, rodičia jej vyhľadali odbornú pomoc. Začala chodiť do Trenčína do Centra rodiny, kde sa rozprávala so smútkovou terapeutkou, chodila tam každý týždeň, najskôr ju vozili, bála sa šoférovať, bála sa, že ju niekto zabije. Bolo to len rozprávanie, terapeutka jej kládla rôzne otázky, aby sa zamýšľala, odporučila jej písať. Nebola schopná chodiť ani na úrady, kde musela vypisovať kolónky, že je vdova,

nedokázala sa s tým vyrovnáť, stále sa s tým nedokáže vyrovnáť. Je to ťažké, keď mladá rodina s perspektívou zostane matka úplne sama na dieťa. Medzi prvé Alžbetkine slová patrilo slovo tata, lebo o ňom stále doma rozprávajú. Chodila stále na cintorín, bolo to možno aj 6 hodín, len tam sedela, spravila mu pomník len z trávy, nech nesedí na betóne, ale na tráve. Alžbetkine prvé kroky boli na cintoríne a ťažká je každá oslava bez neho. H. si veľmi potrpel na rodinné vzťahy a mal veľmi rád jej rodinu. Pri takýchto udalostiach býva, že to rodinu rozvráti, ale ich to ešte väčšmi spojilo, stretávajú sa a pomáhajú si, stretávajú sa stále. Po H. smrti sa im prehodnotili hodnoty, prehodnotil sa im celý život, ocino, ktorý pracoval v Nemecku a v Čechách, zostal s nimi, mamina zostala doma pol roka, lebo sa nedokázala stretávať

s ľuďmi, sestra bývala v Bratislave, tiež sa vrátila domov. Ďalšia sestra sa snažila otehotnieť, aby mohla zostať doma s celou rodinou. H. sa veľmi tešil na deti, od dvoch týždňov chodenia jej povedal, že by chcel deti, bol si ňou istý, chcel štyri deti, F. miloval. Keď prišla z pôrodnice, hneď kúpil bez toho, aby mu niečo povedala, vedel sa hneď starať.

S maminou stále telefonoval, veľa razy po tme sekal drevo s čelovkou na dvore, lebo povedal, že to chce ešte zaniest' rodičom. Veľa vecí mal na pláne, čo sa týka prerábky ich domu. Chodili tam veľmi často. Pred 10 dňami sa jej narodilo ďalšie dieťa. Má nového partnera, ale nie je to človek, ktorého hľadala na internete, je to najlepší kamarát H.. Zblížili sa cez leto minulý rok, zblížil ich H., často sa stretávali na cintoríne, sedávali tam po nociach. Nemajú zatiaľ žiadne plány, pozná celú rodinu, pozná aj jej svokrovcov, H. ho mal veľmi rád,

o H. sa rozprávajú každý boží deň. Prvá návšteva z pôrodnice pred 5 dňami bola na cintorín za H., kde mu išli ukázať bábätko a poďakovať sa mu. Plánuje si s týmto mužom spoločnú budúcnosť, je rada, že tu je, má aj veľmi rád F.. Nepodporuje žalobkyňu 1/ finančne, nemajú spoločné financie, keď niečo potrebuje kúpiť maličkej, samozrejme kúpi, alebo keď idú na výlet. Nechce peniaze pre svoje nové dieťa, chce peniaze pre F., F. prišla o otca. Žalobkyňa udržiava dobrý vzťah s rodičmi nebohého,

s jeho krstnými rodičmi, aj s jeho bratom, s celou jeho rodinou a aj s jeho kamarátmi. Po jeho smrti sa chcela stretávať iba s jeho rodinou a s jej rodinou, takto sa o ňom ešte niečo nové dozvie. Robia H. aj oslavu na jeho narodeniny, stretne sa celá rodina, urobí mu tortu, sviečky a plačú, že tam nie je. Nebohý H. mal jedného brata, stretáva sa aj s ním, ale nie tak často, býva v Nitre, má syna, ktorý bude mať 2,5 roka. Sestrin syn bude mať dva roky

v máji, sestra s manželom a so synom bývajú tiež v D. u rodičov, ale oni sa budú sťahovať, lebo si prerábajú dom. Žalobkyňa má pomoc zo strany manželovej rodiny. Smútková terapeutka je osobou vysokoškolsky vzdelaná, odkázala ju na Kolobeh života, je to organizácia, ktorá sa zaoberá po strate človeka, pracujú tam aj dobrovoľníci, organizujú festivaly kde sa rozpráva o smrti, ľudia tam rozprávajú svoje príbehy, našla si tam zopár kamarátok, prežívajú to spolu, píše si. Neužívala žiadne lieky, kojila, ale ani potom nechcela užívať lieky. Smútkové poradenstvo trvalo dva alebo tri mesiace, potom nevyhľadala psychiatra alebo psychológa.

3. Z výpovedí žalobcov 3/ a 4/, rodičov nebohého H. B. súd prvej inštancie zistil, že H. pred A. nemal vážnu známosť, bratovi povedal, že je to tá pravá, veľmi ju ľúbil aj ona jeho. Keď bol v Nemecku, radil sa so žalobkyňou, aký snubný prsteň kúpiť, svadbu si zorganizovali, bolo to krásne. F. mal veľmi rád, hral sa s ňou, kúpil, prebalil, nemal problém chytiť to malé teličko, veľmi sa tešil, chcel mať deti. Ukazoval žalobkyňi 4/ projekt v počítači, hovoril, že bude v Guinnessovej knihe za to, ako ho rýchlo postaví. Syn H. odišiel do Nemecka, na aute robil tisíce km, nikdy sa nestalo nič. Do Nemecka chodil niekedy aj na 2,5 mesiaca, potom bol aj 10 dní doma, záležití, do akého závodu išiel. Medzitým sa zoznámili s A. a po ukončení Nemecka prišiel naspäť na Slovensko, rozhodol sa, že si založí stavebnú firmu, aj sa tak stalo. Keď sa syn H. oženil, nežiadali syna a nevestu, aby išiel bývať k nim, čakali bábätko, dostali do daru pozemok, išli stavať, riešili už stavbu. Po smrti syna žalobkyňi 1/ navrhovali, aby išla bývať k nim. Zostalo im po H. prázdne miesto v srdci. Zostala im po ňom jeho manželka a vnučka, je často u nich, podobá sa na H., je veselá, A. ju dobre vychováva. Vie o tatinovi, A. jej o ňom rozpráva, pozná ho z fotiek, pozerajú si videá. Na dovolenky žalobcovia 3/ a 4/ s deťmi chodili, len keď boli deti malé, keď boli staršie, už s nimi nechceli chodiť, každý mal svoje. Syn im chýba. Stratili syna, ale našli dcéru s A., veľmi dobre si rozumejú, jej druhé dieťa bude ako ich vnúča.

4. Z výpovede svedkyne L. A. T., sestry žalobkyne 1/ vyplýva, že jej a všetkým nebohý H. B. veľmi chýba, bol na jej deti dobrý, bol milujúci manžel pre jej sestru, pomáhal všetkým, bol zručný, šikovný. Je to pre nich veľká strata, nehovoriac, že F. prišla o tak úžasného otca, bol dokonalý otec, nemal čas ju ani poznať. On sa s láskou o ňu staral, mal veľa kamarátov, bol veľmi priateľský, vždy každému išiel pomôcť, ako aj v ten deň, aj jej manželovi veľmi pomáhal. Keď sa to

stalo, presťahovali sa domov z Bratislavy, aby bývali všetci spolu, F. mala tri mesiace, A. sa nevládala ani o ňu starať, pomáhali, bolo to hrozné obdobie, tie deti vyrastali na cintoríne, nechodili sa prechádzať na ihrisko, kočikovali na cintoríne, trpeli spolu so sestrou, bude trpieť večne, lebo to bola jej pravá láska. S rodičmi nebohého H. boli v kontakte od riešenia pohrebu, oni sú úžasní starí rodičia, stále sú v kontakte, oni sa starajú príkladne o F., veľmi ju ľúbia, H. bol skvelý syn, chýba im aj na dvore, čo sa týka chlupskej pomoci, nehovoriac o tej citovej stránke. Keď navštevujú cintorín, neobídu ich, prídu do Hostí. Z výsluchu svedkyne A. F., sestry

žalobkyne 1/ vyplýva, že nebohý H. B. nebol iba švager, bol ako brat, bol veľmi dobrý, obetavý. A. stále býva v detskej izbe. H. si vždy skladal navliečky do písmená T, A. asi rok a pol neoprala navliečky, všetci nosia H. veci. A. bola na vrakovisku, zobrala si z tadiaľ jeho bundu a má ju v skrini. S H. stále žijú, F. sa stále češe jeho hrebeňom, stále o ňom hovoria. Keď bola malinká, nevedela, kto je jej tata, ukazovali jej fotky, bozkávala ich. Manžela sa pýtala, či môže byť jej tata. A. chodila každý týždeň do Trenčína k psychologičke a ona sa jej starala o malú, všetci sa jej snažili pomáhať. Nebohý H. B. bol tak veľmi dobrý človek, týždeň pred svadbou robil sprchový kút, založil si svadobný denník, strašne sa tešil na svadbu, svedkyňa ich nepočula sa pohádať, iba kvôli fotografovi, inak nikdy. Vždy svedkyňa dal darček, musel každému niečo dať, keď niekto niečo mal. Svedkyňa mu napr. nezapálila sviečku na cintoríne, nedokáže to, chodia tam za ním, polievajú mu len trávu. Svedok A. L., otec žalobkyne 1/ vypovedal, že dcéra následkom usmrtienia jej manžela H. B., prežíva ťažké chvíle, za posledné roky strávila na cintoríne viac času ako doma, vnučka je vychovávaná na cintoríne, nakoľko nemá pomník, ale trávu, celé leto tam trávi. A on ako otec a dedo sa na to musí pozeráť, čo mu trhá srdce.

5. V konaní nebolo medzi stranami sporné, že nebohý H. B. nar. XX.XX.XXXX, zomrel dňa XX.XX.XXXX v dôsledku zranení, ktoré utrpel pri dopravnej nehode s motorovým vozidlom, ktoré ako vodič viedol žalovaný 1/. Nie je sporné, že nebohý H. B. bol od 10.07.2021 manželom žalobkyne 1/ a otcom žalobkyne 2/ nar. XX.XX.XXXX a bol synom žalobcov 3/ a 4/, ktorý s nimi už nežil v spoločnej domácnosti. Za nesporné je pre súd prvej inštancie zistenie, že žalovaný 2/ bol v rozhodnom čase zmluvným poisťovateľom zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, ktorým bola nehoda spôsobená. Nebohý mal v tele prítomnú látku THC. Žalobkyňa 1/ v dôsledku úmrtia manžela dňa 04.04.2022 vyhľadala smútkové poradenstvo, žalovaný 1/ od 03/2022 do 04/2023 navštevoval psychologickú ambulanciu, navštevoval po 12.03.2022 ambulanciu psychiatra. Žalobkyňa 1/ je poberateľkou vdovského a sirotského dôchodku na žalobkyňu 2/. H. B. má brata. Žalovaný 1/ žalobkyňu 1/ dňa 14.01. 2023 uhradil 5.000,-eur a dňa 19.04.2023 10.000,- eur. H. B. mal jedného staršieho brata G..

6. Rozsudkom Okresného súdu Bánovce nad Bebravou č. k. 6T/49/2022-333 zo dňa 16.01.2023 v spojení s Rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č. k. 23To/23/2023-366 zo dňa 07.06.2023, bol žalovaný 1/ uznaný vinným zo spáchania prečinu usmrtienia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a/, ods. 4 Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h/ Trestného zákona na tom skutkovom základe, že dňa 12.03.2022 žalovaný 1/ v obci N. O. N., časť L. M. viedol po predchádzajúcom požití alkoholu osobné motorové vozidlo zn. F. F. rýchlosťou najmenej 120 km/h, pričom v uvedenom úseku je maximálna dovolená rýchlosť 70 km/h a plne sa nevenoval vedeniu vozidla, nesledoval situáciu v cestnej premávke, nejazdil vo svojom jazdnom pruhu, neprispôbil rýchlosť jazdy svojim schopnostiam, vlastnostiam vozidla, stavu a povahe vozovky a prešiel s uvedeným vozidlom v mierne pravotočivej zákrute do protismernej časti vozovky, kde v opačnom smere viedol osobné motorové vozidlo H. B., došlo k zrážke, v dôsledku ktorej zrážky H. B. utrpel traumaticko-hemoragický šok pre poranenia viacerých životne dôležitých orgánov a anatomických systémov, ktoré boli nezlučiteľné so životom a na mieste nehody im podľahol, pričom žalovaný 1/ dychovú skúšku na prítomnosť alkoholu vykonal bezprostredne po nehode dňa 12.03.2022 o 08:22 hod. s pozitívnym výsledkom 0,77 mg/l alkoholu v dychu a opakovanú dychovú skúšku dňa 12.03.2022 o 08:43 hod. s pozitívnym výsledkom 0,64 mg/l alkoholu v dychu, čím porušil ustanovenia § 4 odsek 1 písmeno c), odsek 2 písmeno d), § 9 odsek 1 a § 16 odsek 1, odsek 5 zákona č. 8/2009 Z. z., o cestnej premávke v znení neskorších predpisov, pričom nejde o doslovné znenie skutkovej vety uvedenej v rozsudku, ale o uvedenie rozhodujúcich skutkových okolností. Dňa 16.01.2023 žalovaný 1/ na hlavnom pojednávaní vyhlásil vinu, ospravedlnil sa všetkým pozostalým.

7. V konaní bolo nesporné, že k osobnému motorovému vozidlu zn. F. F. F.,

ev. č.: N. ku dňu dopravnej nehody bolo uzavreté so žalovaným 2/ ako poisťovateľom povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou predmetného motorového vozidla. Súdni znalci L. J. P., U., L. V. N.

v znaleckom posudku č. 22/2022 (zo súdnej pitvy neb. H. B., nar. XX.XX.XXXX), ktorý bol vypracovaný na účely uvedeného trestného konania a ktorý je súčasťou vyšetrovacieho spisu ČVS: ORP-51/VYS-BN-2022, konštatovali (na st. 10, 11), že po vykonaní toxikologických vyšetrení v organizme poškodeného H. B. bola zistená pozitívita na kanabinoïdné látky, jednalo sa o THC v hodnote 4ng/ml a THC-COOH v hodnote 73 ng/ml. Výška ich koncentrácie poukazuje na to, že neb. H. B. v čase rádo vo hodín pred vedením osobného motorového vozidla požíal zakázanú psychotropnú látku, no z nízkej koncentrácie detekovaných látok vyplýva, že v čase vedenia osobného motorového vozidla už ňou nebol ovplyvnený a jej účinok sa priamo nepodielal na ovplyvnení schopnosti viesť osobné motorové vozidlo. Znalec ad hoc z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie toxikológia MUDr. RNDr. Jeja Čajdová, PhD. v odbornom vyjadrení č. 18/2022), ktorý bol vypracovaný na účely uvedeného trestného konania a ktorý je súčasťou vyšetrovacieho spisu ČVS:

ORP-51/VYS-BN-2022, konštatoval (na st. 5), že postupmi bola v krvnej vzorke neb. H. B. nar. XX.XX.XXXX dokázaná prítomnosť látky zaradenej do skupiny psychotropných látok v zmysle zákona č. 139/1998 Z. z., a to THC.

8. Z odôvodnenia rozsudku Okresného súdu Bánovce nad Bebravou č. k. 6T/49/2022-333 zo dňa 16.01.2023 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č. k. 23To/23/2023-366 zo dňa 07.06.2023 vyplýva, že žalovaný 1/ bol priestupkovo riešený za priestupok jeden krát dňa 10.02.2021 pre priestupok na úseku cestnej premávky, pre prekročenie rýchlosti, za ktorý priestupok bol postihnutý pokutou 10 eur a doteraz nebol súdne trestaný. Podrobuje sa liečeniu zameranému na liečenie závislosti na užívaní alkoholických nápojov v Centre duševného zdravia u L. K. a rovnako sa podrobuje psychologickému poradenstvu

u U. V. U.. Zo správy o probácii vyplýva, že obžalovaný od 07.07.2022 pracuje na základe živnostenského oprávnenia vo firme S. N. O. N. - práca na vysokozdvížnom vozíku. Obžalovaný výšku škody uznal. Súd poškodenú odkázal

s uplatneným nárokom na civilný proces, nakoľko pre správne ustálenie výšky škody je potrebné vykonať ďalšie dokazovanie, ktoré presahuje rámec trestného konania. Zo zápisnice na hlavnom pojednávaní dňa 16.01.2023 vyplýva, že žalovaný 1/ v postavení obžalovaného na otázku, aký je jeho postoj ku škode uviedol, že sa bude snažiť nahradiť škodu v čo najväčšom množstve a rozsahu, ktorý uznáva. Z obsahu zápisnice vyplýva, že sa chce ospravedlniť celej rodine a pozostalým aj všetkým ktorý spôsobil ujmu, mrzí ho to, nedokáže sa na nich pozrieť, hanbí sa za to, čo spravil.

9. Z výpovede žalobkyne 1/, listiny žalobkyňou označenej ako časť z denníka pozostalej manželky a z potvrdenia Centra pre rodinu Trenčín vyplýva, že žalobkyňa 1/ v čase od 04.04.2022 vyhľadala smútkové poradenstvo, ktoré trvalo 2 až 3 mesiace, kedy jej smútková poradkyňa poradila, aby si písala denník. Z potvrdenia tiež vyplýva, že smútková poradkyňa sa jej snažila byť nápomocná v akceptácii straty, v sedeniach ju podporovala k vyjadreniu

a prežívaniu emócií a následne ventilácii, pomohla identifikovať ich význam, adekvátne ich nasmerovať, pomôcť žiť bez manžela, podporovať jej schopnosť žiť ďalej s podporou záverečného uvedomenia si, že smútenie je dlhodobý proces, neočakávaná udalosť ako smrť manžela prináša do života nový aspekt, učiť sa rozvíjať zmysluplný život bez zosnulého, v čom bola podporovaná a sprevádzaná.

10. V prejednávanej spore podľa súdu prvej inštancie sú žalobcovia aktívne vecne legitimovaní, keďže každému z týchto žalobcov svedčí existencia kvalifikovaného (príbuzenského) vzťahu s nebohým, keďže právo na súkromie a v rámci neho právo na rozvoj rodinných väzieb je jedným zo základných osobnostných práv fyzickej osoby v zmysle ust.

§ 11 Občianskeho zákonníka. Pasívna vecná legitimácia v danom prípade svedčí obom žalovaným. Žalovaný 1/ sa dopustil protiprávneho konania, ktoré je toho času osvedčené právoplatným rozsudkom Okresného súdu Bánovce nad Bebravou sp. zn. BN-6T/49/2022-333 zo dňa 16.01.2023, ktorého následkom bolo to, že nebohý H. B. utrpel zranenia nezlučiteľné so životom, v dôsledku ktorých zomrel, čím zanikol rodinnoprávny vzťah medzi ním a žalobcami. Pasívna legitimácia žalovaného 2/ vyplýva z ust. § 4 ods. 2 písm. a) v spojení s § 15 ods. 1 zák. č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovými vozidlami a nadväzne na to v spojení s platnou súdnou judikatúrou vyšších súdnych autorít, s poukazom na rozsudok Súdneho dvora vo veci Haasová C-22/12, na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6MCdo 1/2016 zo dňa 31.07.2017

zverejnený pod číslom R 61/2018 v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 8/2018, ktorý je aj súladný s právnym názorom vysloveným Ústavným súdom Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. I. ÚS 474/2016 z 17.08.2016. Na vyššie citované rozhodnutie Súdneho dvora, ústavného súdu ako aj najvyššieho súdu nadviazali ďalšie rozhodnutia najvyššieho súdu, a to sp. zn. 2Cdo 33/2017, 2Cdo 41/2018, 6Cdo 143/2017, 6Cdo 206/2017, 6Cdo 80/2018, 8Cdo 6/2018 a 8Cdo 177/2018, 2Cdo 235/2018, takže v súlade s judikátom najvyššieho súdu R 71/2018 definujúceho pojem "ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu" je otázka pasívnej vecnej legitímácie žalovaného 2/ jednoznačne vyriešená.

11. Súd prvej inštancie je v zmysle § 193 CSP viazaný v tomto konaní rozsudkom Okresného súdu Bánovce nad Bebravou (toho času Okresný súd Prievidza) č. k. BN-6T/49/2022-333 zo dňa 16.01.2023 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 23To/23/2023 zo dňa 07.06.2023, je viazaný tým, že žalovaný 1/ sa dopustil protiprávneho konania, prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2, písm. a), odsek 4 Trestného zákona s použitím § 138 písm. h) Trestného zákona, a to na tom skutkovom základe ako vyplýva z tohto rozsudku. Skúmanie protiprávneho konania žalovaného 1/ zo strany súdu v tomto prebiehajúcom sporovom konaní nebolo možné a jeho prípadné posúdenie inak, než to urobil trestný súd neprichádza do úvahy. Je možné konštatovať, že prvý predpoklad zodpovednosti za škodu (za nemajetkovú ujmu) - protiprávne konanie žalovaného 1/ v tomto konaní, bol preukázaný. Ďalším zo zákonných predpokladov vzniku občianskoprávnej zodpovednosti spôsobenej zásahom do osobnosti fyzickej osoby je existencia zásahu, ktorý je objektívne spôsobilý vyvolať nemajetkovú ujmu a ktorý spočíva v porušení alebo v ohrození osobnosti fyzickej osoby v jej fyzickej a morálnej integrite. Tento zásah má pritom vyvolať závažnú ujmu. Za závažnú ujmu je treba považovať ujmu, ktorú fyzická osoba vzhľadom na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, intenzitu zásahu, jeho trvanie alebo dopad a dôsledky, považuje za ujmu značnú. Pritom však nie sú rozhodujúce jej subjektívne pocity, ale objektívne hľadisko, teda to, či by predmetnú ujmu takto v danom mieste a čase (v tej istej situácii, prípadne spoločenskom postavení a podobne) vnímala aj každá iná fyzická osoba. To, že úmrtie nebohého, ktorý bol manželom žalobkyne 1/, otcom žalobkyne 2/ a synom žalobcov 3/ a 4/, predstavuje z objektívneho hľadiska závažnú ujmu na súkromnom živote týchto osôb, je podľa súdu nepochybné. Z objektívneho hľadiska možno konštatovať, že v prípade usmrtenia blízkej osoby dochádza vždy k zásahu do práva na súkromie. Žalobcovia preto, podľa názoru súdu, nemali z hľadiska posudzovania danosti základu nároku povinnosť osobitne existenciu vzájomných citových väzieb medzi nimi a nebohým preukazovať. Bola preukázaná príčinná súvislosť medzi oboma uvedenými predpokladmi, teda medzi uvedenou ujmu a protiprávnym konaním, keďže to vyplynulo priamo z právoplatného odsudzujúceho rozsudku súdu sp. zn. BN-6T/49/2022 zo dňa 16.01.2023.

12. Žalobcom bola poskytnutá satisfakcia, keď žalovaný 1/ bol odsúdený v trestnom konaní odňatím slobody a na hlavnom pojednávaní prejavil úprimnú ľútosť a sa pozostalým ospravedlnil. Vzhľadom na závažnosť zásahu do osobnostných práv žalobcov je však takáto satisfakcia, klasifikovaná ako morálna satisfakcia, nepostačujúca, keď odstránenie následkov zásahu a obnovenie pôvodného stavu je z dôvodu fatálnosti následkov nemožné. Pokiaľ ide o výšku náhrady za nemajetkovú ujmu, súd prvej inštancie vykonaným dokazovaním a hodnotením jednotlivých dôkazov dospel k záverom, že žalovaný 1/ bol uznaný za vinného z prečinu usmrtenia H. B. podľa § 149 ods. 1, ods. 2, písm. a), odsek 4 Trestného zákona s použitím § 138 písm. h) Trestného zákona, keď ako vodič spôsobil z nedbanlivosti dopravnú nehodu, následkom ktorej manžel žalobkyne 1/, otec žalobkyne 2/ a tiež syn žalobcov 3/ a 4/ zahynul a tým bola preukázaná zodpovednosť žalovaného 1/ za neoprávnený zásah do práv na ochranu osobnosti žalobcov. Zodpovednosť žalovaného 1/ je objektívnou zodpovednosťou, t. j. zodpovednosťou bez ohľadu na zavinenie. Z hľadiska posudzovania závažnosti vzniknutej ujmy súd vzal na zreteľ príbuzenský vzťah žalobcov ako najbližších rodinných príslušníkov nebohého, u ktorých bola prítomnosť najintenzívnejších interpersonálnych väzieb na emocionálnom základe vykonaným dokazovaním nepochybniteľná. Aj keď pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorú výšku určuje súd podľa závažnosti ujmy a podľa okolností, za ktorých k porušeniu práva došlo, je správanie samej dotknutej osoby-nebohého pri neoprávnenom zásahu právne významné (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. októbra 2010 sp. zn. 1Cdo 77/2009). V prejednávanej prípadnej skutočnosti, že nebohý v čase nehody mal prítomnosť THC v nízkej hladine, súd prvej inštancie nepovažoval za skutočnosť, ktorá by mala mať zásadný vplyv na posúdenie samotnej výšky nemajetkovej ujmy, nakoľko ako vyplynulo zo záverov znaleckých posudkov vyhotovených v

uvedenom trestnom konaní jedinou príčinou predmetnej dopravnej nehody bola nesprávna technika jazdy žalovaného 1/ a z nízkej koncentrácie detekovaných látok vyplýva, že v čase vedenia osobného motorového vozidla už ňou nebol H. B. ovplyvnený a jej účinok sa priamo nepodielal na ovplyvnení schopnosti viesť osobné motorové vozidlo.

13. Súd prvej inštancie prihliadal na tie okolnosti, že u žalovaného 1/ išlo o zavinenie nedbanlivostné, kedy bol žalovaný 1/ pod vplyvom alkoholických nápojov, ktorá skutočnosť vylučuje jeho spôsobilosť viesť motorové vozidlo, túto činnosť vykonával, počas vedenia motorového vozidla sa dostatočne nevenoval vedeniu motorového vozidla, neprispôobil rýchlosť vozidla svojim aktuálnym schopnostiam, stavu a povahe vozovky, nerešpektoval dopravné predpisy a svojim motorovým vozidlom vošiel do jazdného pruhu protiidúceho motorového vozidla, s týmto sa zrazil a tak usmrtil manžela žalobkyne 1/, otca žalobkyne 2/ a syna žalobcov 3/ a 4/.

14. Súd prvej inštancie poukázal na rozsudok Krajského súdu Žilina, sp. zn. 7Co/578/2014 zo dňa 09.09.2015, ktorý za základ svojich úvah vzal verdikt Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej "ESĽP") v prípade Kontrová proti Slovenskej republike. V predmetnom rozhodnutí ESĽP priznal sťažovateľke nemajetkovú ujmu v sume 25.000,- eur, pričom neoprávneným zásahom do osobnostných práv matky bolo zasiahnuté usmrtením jej oboch maloletých detí (vo veku 5 a 1 rok). Krajský súd zvolil predmetné rozhodnutie za východisko aj z toho titulu, že

v kategóriách nemajetkovej ujmy v rodinných, emocionálnych vzťahoch je prakticky nedosiahnuteľné bližšie vymedzenie všeobecnejších kritérií. Takmer každá (aj maximálne) racionálna a logická úvaha môže byť interpretovaná rozlične, možno až protichodne, resp. opačne. Napríklad nedá sa nič namietat proti konštatovaniu, že hodnota usporiadaného rodinného života, resp. hodnota žiaľu, smútku a bolesti pri narušení rodinných vzťahov úmrtím/usmrtením blízkej osoby je nevyčísliteľná v peniazoch. Uvedené konštatovanie však automaticky neznamená, že súvisiaca výška náhrady za nemajetkovú ujmu je prakticky

z hľadiska hornej hranice neobmedzená. Rovnako možno z daného konštatovania dedukovať, že nevyčísliteľnosť vedie k záveru o "nulovom" základnom východisku. (porovnaj rozsudok Krajského súdu Žilina sp. zn. 7Co/578/2014 zo dňa 09.09.2015). Uvedený krajský súd neskôr toto rozhodnutie ESĽP ako určujúce kritérium pre stanovovanie výšky nemajetkovej ujmy aplikoval aj v ďalších svojich rozhodnutiach napr. rozsudok sp. zn. 7Co/61/2018 zo dňa 23.05.2018, pričom sa objavuje aj v rozhodnutiach iných (odvolacích) súdov, napr. rozsudok Krajského súdu Trnava sp. zn. 24Co/479/2012 zo dňa 13.11.2013. Pri určení výšky primeranej náhrad nemajetkovej ujmy vychádzal súd prvej inštancie z rozsudku ESĽP vo veci Kontrová proti Slovenskej republike zo dňa 31.05.2007, v ktorom bola priznaná v roku 2007 nemajetková ujma vo výške 25.000,- eur za smrť dvoch maloletých detí, kedy k uvedenej tragédii došlo ešte v decembri 2002. Išlo pritom o zásah spočívajúci v absolútnom rozvrátení a deštrukcii rodinného života, nakoľko došlo k súčasnému usmrteniu oboch (jediných) detí. Použitím hraničného zjednodušenia možno konštatovať, že vo vzťahu k jednému dieťaťu by sa jednalo o čiastku 12.500,- eur. Podľa v tom čase platného a účinného zákona č. 90/1996 Z. z.

o minimálnej mzde v spojení s nariadením vlády č. 514/2002 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška minimálnej mzdy bola výška minimálnej mzdy pre rok 2002 stanovená sumou vtedajších

5.570 Sk za mesiac, čo v prepočte na menu EURO príslušným konverzným kurzom

(t.j. 1,--EURO = 30,126 SK), predstavovalo sumu 184,89 eur. To znamená, že priznaná vyššie uvedená suma nemajetkovej ujmy za smrť predstavovala 67,60 násobok sumy minimálnej mzdy platnej v čase, kedy došlo k zásahu do rodinného života poškodenej, teda v roku 2002

(k tragédii došlo v decembri 2002). Súd tento prepočet na násobok minimálnej mzdy zvolil aj z toho dôvodu, že minimálna mzda je určujúcim kritériom pre výpočet náhrady nemajetkovej ujmy pre pozostalých aj na základe zákona č. 274/2017 Z. z., o obetiach trestných činov

a o zmene a doplnení niektorých zákonov, účinného od 01.01.2018 (ďalej len ako "zák. č. 274/2017 Z.z."). V tejto súvislosti dáva do pozornosti aj tú skutočnosť, že aj v čase, kedy vyššie uvedené súdy pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy vychádzali z citovaného rozhodnutia ESĽP, bol platný a účinný zákon č. 215/2006 Z. z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi, napriek tomu však tieto súdy z tohto zákona nevychádzali.

15. V čase spáchania prečinu usmrtenia, vo vzťahu ku ktorému sa rozhoduje o nároku na nemajetkovú ujmu v predmetnom konaní, teda v roku 2022 (k dopravnej nehode došlo 12.03.2022) bola výška minimálnej mzdy v hrubom podľa Nariadenia vlády č. 278/2017 Z. z., ktorým sa ustanovuje suma

minimálnej mzdy na rok 2022, stanovená na sumu 646,- eur mesačne. Pri zohľadnení 67,6 násobku vyplývajúceho z rozsudku ESLP vo veci Kontrová proti Slovenskej republike, by teda výška priznanej sumy nemajetkovej ujmy mala predstavovať sumu v číselnom vyjadrení 43.669,60 eur. Ide o sumu, v premetnutí na danú konkrétnu situáciu posudzovanú ESLP, ktorá sa týkala usmrtenia maloletých detí veľmi nízkeho veku (1 a 5 rokov), ku ktorému došlo v dôsledku úmyselného trestného činu, kedy došlo k pretrhnutiu najintenzívnejšieho rodinného vzťahu, vzťahu matky k maloletému dieťaťu úplne odkázanému na ňu, pričom týmto atakom dotyčná matka teda prišla, prakticky o celý svoj rodinný život. Súd prvej inštancie porovnal tieto aspekty so situáciou v danom sporovom prípade. Pri rozhodnutí o výške náhrady nemajetkovej ujmy pre každého zo žalobcov vzal do úvahy skutočnosť, že žalobcovia a nebohý mali medzi sebou vytvorené silné rodinné väzby. V prípade žalobcov 3/ a 4/ strata syna je zmiernená tým, že žalobcovia 3/ a 4/ v čase smrti nebohého nežili s týmto v spoločnej domácnosti a nebolo preukázané, že by s ním v tejto žili dlhší čas pred jeho smrťou, dlhodobo sa nebohý pracovne zdržiaval v zahraničí, po uzatvorení manželstva žil s rodičmi svojej manželky (žalobkyňa 1/) a žalobcovia 3/ a 4/ svojho syna, nebohého nežiadali, aby po uzatvorení manželstva so žalobkyňou 1/ žil s nimi. Pokiaľ ide o žalobkyňu 1/, žalobkyňa 1/ mala najintenzívnejší vzťah s nebohým a v čase smrti manžela mala maloletá - žalobkyňa 2/ 3 mesiace pre nehodu narodila maloletá žalobkyňa 2/. Smrť nebohého bola výrazným zásahom do rodinného spoločenstva žalobcov ako najbližších pokrvných príbuzných nebohého, v ich vzájomnom vzťahu v konečnom dôsledku nenastala situácia, že by v dôsledku tragickej smrti nebohého každý z týchto žalobcov zostal úplne sám. Sami vo svojich výpovediach vypovedali o zomknutosti rodiny o ich vzájomnej podpore. V konaní nebolo preukázané, že smrť nebohého mala výrazne nepriaznivé následky na zdravotný stav žalobcov, títo nevyhľadali odbornú pomoc psychológa, či psychiatra a neboli hospitalizovaní, nebrali lieky. Pokiaľ žalobkyňa 1/ poukazovala na to, že vyhľadala pomoc smútkovej poradkyne, ktorú navštevovala cca 3 mesiace, na odporúčanie ktorej si svoj smútok, žiaľ, hnev a emócie vyjadrovala prostredníctvom denníka, i zo strany priateľa svojho nebohého manžela, s ktorým sa často zhovárala o svojom manželovi, s ktorým sa neskôr aj zblížili, toho času tvoria pár a je medzi nimi vzťah, z ktorého sa im v roku 2025 narodilo dieťa, čo preukazuje že odborná pomoc zo strany psychológa alebo psychiatra nebola pre žalobkyňu 1/ nevyhnutná a potrebná. Medzi žalobkyňou 1/ a zosnulým manželom bol dobrý manželský vzťah založený na vzájomnej náklonnosti, láske, spoločnom vedení rodinného života, spoločnej budúcnosti bez zásadných morálnych a kultúrnych rozdielov v hodnotách, prioritách a životných zásadách, bez konfliktov. Zosnulý manžel žalobkyne 1/ zastával úlohu živeľa a prirodzenej autority v rodine, staral sa o mal. žalobkyňu 2/ od jej narodenia, trávil s ňou čas, a tak, aby si od jej narodenia budoval vzájomný vzťah rodič, otec - dieťa, ktorý si žalobkyňa 2/ už vzájomne nebude môcť budovať. Pokiaľ sa jedná o odkázanosť žalobcov 3/ a 4/ na opateru od nebohého zomrelého syna, súd sa stotožnil s názorom žalovaných, že uvádzaná očakávanosť, že sa práve nebohý o nich postará je irelevantná, nakoľko takúto povinnosť majú všetky deti, teda ich starší syn, pretože nemá taký vek, ktorý by mu v tom bránil a žalobcovia 3/ a 4/ nie sú v takom veku, že by boli na pomoc detí odkázaní, obidvaja sú stále pracovne činní.

16. Vykonaným dokazovaním súd prvej inštancie dospel k záveru, že výška nemajetkovej ujmy, uplatnená žalobkyňou 1/ a 2/ je neprimeraná, nakoľko nebol preukázaný mimoriadne masívny zásah do ich osobnostných práv, neboli preukázané mimoriadne zvýšené nepriaznivé následky smrti nebohého na žalobkyne, a preto za primeranú v prípade žalobkyň 1/ a 2/ považoval vo výške 45.000,- eur (v prípade žalobkyne 1/ s prihliadnutím na okolnosť, že suma 10.000,- eur jej už žalovaným 1/ bola uhradená), prihliadajúc na zásady a princípy priznanej sumy nemajetkovej ujmy vyplývajúceho z rozsudku ESLP vo veci Kontrová proti Slovenskej republike. V prípade uplatnenej náhrady nemajetkovej ujmy súd prvej inštancie posúdil rozdiel v prípade, o ktorom rozhodoval ESLP vo veci Kontrová proti Slovenskej republike a kde obeťami boli maloleté deti, v danom sporovom prípade nebohý bol dospelý a preto v prípade žalobcov 3/ a 4/ ako primeranú náhradu nemajetkovej ujmy za stratu plnoletého, osamostatneného syna bez potreby (odkázanosti) na jeho starostlivosť určil sumu 5.000,- eur. Z výsluchu žalobcov 3/ a 4/ mal súd prvej inštancie za preukázané, že neboli v hmotnej závislosti na zomrelom synovi. Žalobcovia 3/ a 4/ si náklady a výdavky na život znášali samostatne, mimo finančnej výpomoci od nebohého, pomoc, ktorú im nebohý syn počas života poskytoval spočívala väčšinou vo fyzickej pomoci s prácami v domácnosti. Prihliadal na skutočnosť, že žalovaný 1/ viedol pred predmetnou dopravnou nehodou riadny život, pričom tragická nehoda zasiahla aj do jeho života, bol nútený vyhľadať odbornú pomoc. Prihliadal aj na okolnosti, za ktorých k dopravnej nehode prišlo, keď jedinou príčinou predmetnej dopravnej nehody bola nesprávna technika jazdy žalovaného 1/. Žalovaný 1/ sa uvedeného skutku dopustil z nebanlivosti, nejednalo sa o úmyselný trestný čin (na rozdiel

rozsudku ESLP vo veci Kontrová proti Slovenskej republike). Bolo preukázané, že čin spáchal v stave, kedy bol pod vplyvom alkoholických nápojov, ktorá skutočnosť vylučuje jeho spôsobilosť viesť motorové vozidlo, túto činnosť vykonával, počas vedenia motorového vozidla sa dostatočne nevenoval vedeniu motorového vozidla, neprispôsobil rýchlosť vozidla svojim aktuálnym schopnostiam, stavu a povahe vozovky, nerešpektoval dopravné predpisy a svojim motorovým vozidlom vošiel do jazdného pruhu protiidúceho motorového vozidla, s ktorým sa zrazil.

17. V prípade žalobkýň 1/ a 2/ súd prvej inštancie pri určovaní výšky náhrady poukázal na ich odkázanosť od nebohého manžela a otca, obom žalobkyniam priznal sumu v rovnakej výške a to aj napriek tomu, že žalobkyňa 2/ je maloletou osobou, ktorej možnosti vzhľadom na jej vek si zabezpečiť v najbližšej dobe príjem sú toho času obmedzené. Prihliadal na výsledky dedičského konania, v ktorom maloletá žalobkyňa 2/ nadobudla majetok, ktorý pokrýva dlhy po svojom nebohom otcovi, ale žalobkyňa 2/ disponuje i majetkom (dedičstvom), ktorý by prípadne mohla použiť na pokrytie svojich opodstatnených potrieb. Súdom určená výška náhrady spĺňa požiadavku proporcionality zásahu vzniknutej ujmy v osobnostných právach žalobcov. Súd prvej inštancie pri voľnej úvahe vychádzal z individuálnych okolností prípadu a stretu práv žalujúcej a žalovanej strany, keďže priznané finančné plnenie by nemalo mať pre žalovanú stranu likvidačný charakter. Výška náhrady nemajetkovej ujmy zosobňuje hodnotu práva nemateriálnej povahy, týkajúceho sa osobnej integrity človeka, vrátane ľudskej dôstojnosti. Uvedenú voľnú úvahu je potrebné vnímať práve v kontexte ekvivalencie finančného plnenia vo vzťahu k aktuálnym cenovým reláciám. Bolo potrebné prihliadať na skutočnosť, že došlo ku kumulovaniu nárokov viacerých najbližších príbuzných, so zachovaním princípu primeranosti. V prevyšujúcej časti bola preto žaloba žalobcov zamietnutá. Súd prvej inštancie nepovažoval za rozhodné pri určovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy v súlade s princípom proporcionality zohľadňovať stanovisko, postoj žalovaného 1/ v trestnom konaní, pretože v tomto trestnom konaní po vypočutí žalovaného 1/ nadobudol súd dôvodné pochybnosti o výške škody a prezentoval potrebu vykonať ďalšie dokazovanie, ktoré presahovalo rámec trestného konania a poškodenú odkázal na civilný proces. Náhrada nemajetkovej ujmy v nižšej výške by prichádzala do úvahy pri zohľadnení kvalifikovaného spoluzavinenia poškodeného, k čomu nedošlo, ako aj v prípade inej intenzity a rozsahu zásahu do práv na ochranu osobnosti žalobcov, pri zohľadnení okolností osobitného zreteľa (ktorú inú intenzitu súd však vykonaným dokazovaním nezistil). Súd prvej inštancie dospel k záveru, že priznaná náhrada nemajetkovej ujmy vo vzťahu k žalovaným nemá likvidačný charakter a napĺňa princíp proporcionality ako súčasť práva na súdnu ochranu. Nestotožnil sa s obranou žalovaného 1/, že uloženie náhrady nemajetkovej ujmy žalobcom (žalovaný žiadal žalobu žalobcov v celom rozsahu zamietnuť) by bolo pre žalovaného 1/ likvidačné resp., že by išlo o ďalší trest. Je zrejmé, že žalovaný 1/ je v produktívnom veku, preukázateľne bez vyživovacích povinností a už počas trestného konania, kedy nedisponoval oprávnením viesť motorové vozidlá, navštevoval psychologickú a psychiatrickú ambulanciu, sa vzhľadom na svoje možnosti a pri súčasnom vykonávaní probačného dohľadu zapojil do pracovného procesu, čím mal súd preukázané, že i v prípade vykonania trestu odňatia slobody je u žalovaného 1/ predpoklad, že sa riadne zamestná, a to i skôr, ak bude vyhovené jeho žiadosti o upustenie zvyšku trestu odňatia slobody, čím by sa žalovanému 1/ naskytla možnosť svoju povinnosť v súdom určenej výške si splniť napr. formou poskytnutia úveru. Výšku žalobcami uplatneného nároku posúdil súd prvej inštancie aj so zreteľom na skutočnosť, že náhrada nemajetkovej ujmy nemá mať z ekonomického hľadiska pre žalovaného 1/ likvidačné následky a skutočnosť, že v prípade, ak bude náhrada vyplatená žalobcom žalovaným 2/ a tento si bude prípadne náhradu regresne vymáhať od žalovaného 1/, nie je pri posudzovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy pre súd rozhodná. Súd prvej inštancie žalobe žalobcov 1/ až 4/ čiastočne vyhovel a zaviazal žalovaného 1/ a žalovaného 2/ k povinnosti zaplatiť žalobkyni 1/ sumu 35.000,- eur, žalobkyni 2/ sumu 45.000,- eur, a žalobcom 3/ a 4/ každému z nich sumu 5.000,- eur s tým, že plnením jedného z nich zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného. Vo zvyšnej časti súd žalobu žalobcov 1/ až 4/ ako nedôvodnú zamietol. Súd uložil žalovaným 1/ a 2/ povinnosť zaplatiť žalobcom náhradu nemajetkovej ujmy v lehote 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku s ohľadom na výšku uloženej povinnosti, v súlade s § 232 ods. 3 CSP.

18. O náhrade trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a 2 CSP, podľa pomeru úspechu strán sporu. Žalobcovia 1/ až 4/ boli plne procesne úspešní, nakoľko mali úspech čo do základu uplatneného nároku a súčasne výška priznaného plnenia

závisela výlučne od úvahy súdu, ktorú žalobcovia nemohli predvídať. Žalobcovia 1/ až 4/ majú voči neúspešným žalovaným 1/ a 2/ nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu. Súd zároveň poukazuje na § 10 ods. 8 zákona č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb. Na základe uvedeného súd zaviazal žalovaných 1/ a 2/ k povinnosti nahradiť žalobcom 1/ až 4/ trovy konania v celom rozsahu s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu poskytnutého plnenia povinnosť druhého žalovaného. O výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

19. Proti tomuto rozsudku, výroku I., II., III., IV. a VI., podal žalovaný 1/ v zákonnej lehote odvolanie namietajúc odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP, keď súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Žalovaný 1/ viackrát svoje konanie oľutoval, pričom skutok spáchal v dôsledku rozrušenia a psychickej nepohody po hádke so svojou vtedajšou priateľkou. V tomto stave sadol za volant. Na tragédiu myslí denne, má nočné mory, od tragickej udalosti trpí vážnymi psychickými problémami, ktoré vyústili do suicidálnych pokusov. Súd prvej inštancie nezohľadnil postoj žalovaného 1/ a snahu o satisfakciu. Žalovaný 1/ sa ku skutku priznal, v trestnom konaní urobil vyhlásenie o vine, poškodeným sa ospravedlnil a žalobkyni 1/ uhradil celkovú sumu

15.000,- eur. Išlo o celý jeho majetok. Súd prvej inštancie nezohľadnil osobné a majetkové pomery žalovaného 1/, nevlastní žiaden majetok a má doživotný zákaz vedenia motorových vozidiel. Výška nemajetkovej ujmy má likvidačný účinok, žalovaný 1/ nemôže si založiť rodinu, mať deti. Súd prvej inštancie neprihliadal na povahu zavinenia, nezohľadnil rozsah psychického utrpenia žalovaného 1/, žalovaný sa ospravedlnil a poskytol finančné plnenie, neprihliadal na majetkové pomery žalovaného 1/ a nerešpektoval judikatúru v obdobných veciach. Žalobkyňa 1/ absolvovala smútkové poradenstvo, po 2 rokoch od tragédie vstúpila do nového vzťahu, narodilo sa jej ďalšie dieťa. Žalobkyňa 2/ bola v tom čase dojčaťom a v tomto veku si nevytvára vedomú väzbu k rodičovi. Žalobkyňa 1/ a 2/ nadobudli majetok po zosnulom, poberajú dávky sociálneho poistenia. Súd prvej inštancie sa nezaoberal mierou zavinenia na vzniku následkov - v čase nehody mal poškodený pozitívny test na THC /marihuanu/, čo mohlo ovplyvniť jeho reakčné schopnosti. Priznaná výška nemajetkovej ujmy vo vzťahu k žalobcom 3/ a 4/ je neprimeraná, keď žalobcovia 3/ a 4/ nežili so synom v spoločnej domácnosti, neboli na synovi existenčne, finančne a sociálne odkázaní, nevyhľadala odbornú psychickú pomoc. Rodina sa po tragédii zomkla, navzájom sa podporujú. Strata syna je bolestivá, pričom je potrebné rozlišovať medzi vzťahmi s bežnou rodinnou väzbou a intenzívnym denno-denným kontaktom. Výška nemajetkovej ujmy je v iných prípadoch priznaná vo výške

2.000 - 4.000,- eur. Súd prvej inštancie poukázal na rozhodnutie ESLP vo veci Kontrová proti Slovenskej republike, ktorá vec je skutkovo odlišná. Použitie násobku minimálnej mzdy ako matematického výpočtu je nesystémové a protichodné, keď súd prvej inštancie mal vychádzať z posúdenia konkrétnych, individuálnych okolností pred mechanickým výpočtom. Poukázal na judikatúru Krajského súdu v Trnave sp. zn. 9Co/423/2012, sp. zn. 6Co/396/2010, sp. zn. 6Co/184/2019, sp. zn. 8Co/264/2013, sp. zn. 26Co/14/2022, rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17Co/52/2022. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a žalobu zamietol, príp. žalobcom 1/ - 4/ priznal finančné zadosťučinenie v zmysle rozhodovacej praxe slovenských súdov.

20. Proti tomuto rozsudku, výroku I., II., III., IV. a VI., podal odvolanie aj žalovaný 2/, z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pretože súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP, pretože rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil námietku žalovanej ohľadom definovania poškodenej osoby v zmysle ust. § 4 ods. 2 z. č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoPZP“), následkom čoho dospel k nesprávnemu právnenému posúdeniu oprávnenosti nároku žalobkyň na náhradu nemajetkovej ujmy. V konaní nebolo preukázané, že by žalobcov bolo možné považovať za poškodené osoby v súlade s dikciou ust. § 2 písm. g) ZoPZP. Pri zodpovedaní otázky, koho považovať za poškodeného v zmysle ZoPZP je rovnako potrebné vychádzať aj z vymedzenia predpokladov všeobecnej zodpovednosti fyzických a právnických osôb za škodu. Ak ZoPZP rozumie pod pojmom poškodený toho, kto utrpel prevádzkou motorového

vozidla škodu, tak vznik zodpovednosti je spájaný so škodovou udalosťou a to s prevádzkou motorového vozidla, ktorá zodpovednosť nachádza svoje zákonné vymedzenie v ust. § 427 Občianskeho zákonníka a vznikom škody v príčinnej súvislosti s touto prevádzkou motorového vozidla. Zásadný právny význam má zodpovedanie otázky, v čom konkrétne spočíva škoda, ktorej náhradu si žalobkyne uplatňujú proti žalovanej v tomto spore. Preto sa vo vzťahu medzi konkrétnou ujmom poškodeného a konkrétnou škodovou udalosťou zisťuje príčinná súvislosť, pričom vždy sa musí jednať o priamu (nie sprostredkovanú, nepriamu) príčinu. Poškodeným pre účely ZoPZP

v zmysle vyššie uvedeného vznik práva na náhradu škody voči osobe, ktorá je za túto škodu zodpovedná, tak môže byť len ten, kto priamo v súvislosti s prevádzkou motorového vozidla utrpel škodu. Žalobcovia takýmito osobami nie sú a nie je daný nárok, ktorého priznania sa

v tomto spore domáhajú. V prípade žalobcov sa nejedná o poškodené osoby, preto nie je možné dospieť k záveru, že im patrí právo uplatňovať voči žalovanej nároky v súlade s ust. § 15

ods. 1 ZoPZP a žalobcovia nemajú aktívnu vecnú legitimitáciu. Podľa § 15 ods. 1 ZoPZP náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať. Súd prvej inštancie rozhodol tak, že žalobcom, v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia ich aktívnej vecnej legitimitácie, priznal nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Výška priznanej nemajetkovej ujmy žalobcom súdom prvej inštancie je vysoká. Žalovaná v konaní pred súdom prvej inštancie poukázala na rozhodnutia súdov SR v obdobných prípadoch nemajetkovej ujmy,

pričom priznaná výška nemajetkovej ujmy bola nižšia akú žiadali žalobcovia a je nižšia, akú priznal súd prvej inštancie v tomto konaní. Poukázal na rozhodnutie Krajského súdu

v Bratislave sp. zn. 6Co/111/2011, rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 10Co/38/2017, sp. zn. 8Co/38/2021, sp. zn. 7Co/86/2022, rozsudok Krajského súdu v Nitre sp. zn. 25Co/170/2019, sp. zn. 9Co/8/2017. Vychádzajúc z vyššie uvedených súdnych rozhodnutí vyplýva, že súd prvej inštancie určil nemajetkovú ujmu ako neprimerane vysokú. Pre

žalobkyňu 1/ bola tragická smrť manžela negatívnym zážitkom - nepriaznivým psychologickým činiteľom. Vychádzajúc z výpovede žalobkyne 1/ sa smrť manžela

u žalobkyne 1/ prejavila tzv. bežným smútkom, neuzavrela sa do seba, neprejavila sa u nej duševná porucha s potrebou prípadnej medikamentózneho liečby. Žalobkyňa 1/ sa stretávala so smútkovou poradkyňou (2 alebo 3 mesiace podľa výpovede žalobkyne 1/), pri ktorej sa vyrozprávala zo svojho smútku. Žalobkyňa 1/ nevyhľadala odbornú lekársku pomoc, nepredložila súdu prvej inštancie žiadny dôkazný prostriedok, z ktorého by vyplývalo, že vyhľadala odbornú lekársku pomoc psychológa alebo psychiatra. Z výpovede žalobkyne 1/, ale aj z výpovedí žalobcov 3/ a 4/ a z výsluchov svedkov vyplynulo, že žalobkyňa 1/ nebola existenčne závislá len na zosnulom manželovi. Žalobkyňa 1/ po úmrtí manžela nezostala sama, opustená, ale má ešte dve maloleté deti (žalobkyňu 2/ a dieťa narodené z nového vzťahu), priateľa, svokrovcov (žalobcovia 3/ a 4/), rodičov a sestry s vlastnými rodinami, ktorí jej pomáhajú zvládať ťažkú životnú situáciu, sú jej oporou v ťažkej životnej situácii, rodinný život žalobkyne 1/ nebol absolútne zničený. Žalobkyňa 1/ vo svojej výpovedi uviedla, že v lete 2024 nadviazala nový partnerský vzťah, z ktorého sa jej narodilo druhé dieťa, pričom jej nový partner má v obľube aj jej dcéru (žalobkyňu 2/) a ona zase jeho a plánujú si spoločnú budúcnosť. Výpovede žalobcov a výsluchy svedkov, všetko osôb vzájomne prepojených, tak neboli verifikované žiadnym iným dôkazným prostriedkom. Žalobcovia spolu so žalobou predložili „len“ listinné dôkazy, ktoré mali preukazovať materiálnu a finančnú závislosť žalobcov na nebohom. Žalobkyňa 2/ bola v dôsledku tragickej nehody, pri ktorej zahynul jej biologický otec definitívne ochudobnená o jeho prítomnosť, výchovu, spoločne trávené chvíle. Vzhľadom k tomu, že matka (žalobkyňa 1/) žalobkyne 2/ nadviazala v lete 2024 nový partnerský vzťah, bude tento moment pozitívom aj pre budúci život žalobkyne 2/. Z tohto vzťahu má žalobkyňa 2/ už aj polorodého súrodenca a partner žalobkyne 1/ má žalobkyňu 2/ veľmi rád, ako vo svojej výpovedi uviedla žalobkyňa 1/. Žalobkyňa 2/ má vytvorené aj široké, láskyplné rodinné zázemie a to tak v rodine na strane matky (žalobkyne 1/), ako aj na strane rodiny nebohého otca. Súd prvej inštancie uviedol, že prihladol aj na dedičstvo, ktoré pripadlo žalobkyňi 2/, ale táto skutočnosť sa v konečnom dôsledku nepremietla do jeho rozhodnutia. V prípade žalobcov 3/ a 4/ bola tragická smrť syna negatívnym zážitkom – nepriaznivým psychologickým činiteľom. Žalobca 3/ a aj žalobkyňa 4/ vo svojich výpovediach uviedli, že z dôvodu spracovania negatívnych emócií súvisiacich s úmrtím ich syna nevyhľadali odbornú lekársku pomoc psychológa alebo psychiatra, neužívali žiadne lieky, ale smrť syna sa u nich prejavila bežným smútkom, bez prejavov duševnej poruchy. Nebohý syn žalobcov 3/ a 4/ nežil

v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi, pomerne skoro sa osamostatnil a žil vlastným životom. Žalovaná poukázala na to, že žalobcovia 3/ a 4/ neboli existenčne a materiálne závislí na zosnulom synovi, po úmrtí syna nezostali opustení, ale majú ešte jedného syna s vlastnou rodinou, jedného vnuka

a zároveň udržiavajú intenzívny kontakt so žalobkyňou 1/ a jej rodinou a samozrejme aj so žalobkyňou 2/, ktorá u nich často aj prespáva, chodia spolu do parku, do herne a pod. Žalobkyňa 4/ vo svojej výpovedi uviedla, že stratili syna, ale našli dcéru a jej druhé dieťa bude ako ich vnúča. Všetky tieto skutočnosti a blízki ľudia pomáhajú žalobcom 3/ a 4/ zvládať ťažkú životnú situáciu. Zároveň sú si aj žalobcovia 3/ a 4/ navzájom oporou

v ťažkej životnej situácii, rodinný život žalobcov 3/ a 4/ nebol absolútne rozvrátený. Súd prvej inštancie nedostatočne prihliadol a vyhodnotil vykonané dôkazy v ich komplexnosti a kontexte, pretože z vykonaného dokazovania vyplynuli aj skutočnosti, ktoré by sa dali nazvať pozitívnymi momentmi a nesprávne si vyložil a aplikoval na prejednávaný súdny spor rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Kontrová proti Slovenskej republike, keď skresľujúco z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že Európsky súd pre ľudské práva aplikoval pri stanovení výšky nemajetkovej ujmy ustanovenia nariadenia vlády Slovenskej republiky o minimálnej mzde, pričom tomu tak nebolo a preto priznal žalobcom neprimeranú výšku nemajetkovej ujmy. Navrhla, aby odvolací súd v prípade, ak nezamietne žalobu žalobcov z dôvodu absencie ich aktívnej vecnej legitímácie, pristúpil k zníženiu nemajetkovej ujmy priznanej jednotlivým žalobcom. Súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil a rozhodol o skutočnosti, že v tele nebohého bola dokázaná prítomnosť psychotropnej látky THC 4ng/ml, čo vyplýva zo znaleckého posudku č. 22/2022 MUDr. Štuller a MUDr. Bízik – znalci, súdne lekárstvo a z Odborného vyjadrenia č. 18/2022 RNDr. Čajdová – znalec (toxikológia). Konštatovanie znalcov v znaleckom posudku č. 22/2022 o tom, že nebohý v čase vedenia motorového vozidla nebol ovplyvnený THC a že jej účinok sa priamo nepodieľal na schopnosti viesť motorové vozidlo je príliš zovšeobecňujúce a zo záverov predmetného znaleckého posudku nevyplýva, že by skúmali aj ďalšie faktory, ktoré mali vplyv na zistenú hodnotu THC a či jej účinok nemohol nepriamo ovplyvniť schopnosť nebohého viesť motorové vozidlo. Ak súd prvej inštancie vychádzal pri svojom rozhodnutí zo záverov znaleckého posudku č. 22/2022, tak mal v minimálnej miere zohľadniť tú skutočnosť, že nebohý v čase pred jazdou motorovým vozidlom užil psychotropnú látku, ktorá sa počas jazdy motorovým vozidlom nachádzala v jeho tele. Uvedené konanie zosnulého možno považovať za porušenie všeobecnej preventívnej povinnosti ustanovenej v § 415 Občianskeho zákonníka a zosnulý svojím konaním porušil zákon č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „z. č. 8/2009“). Poukázal na § 4 ods. 2, písm. d) a § 137 ods. 2 písm. a/ z. č. 8/2009 . Porušením povinností stanovených

z. č. 8/2009 sa nebohý dopustil priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „z. č. 372/1990“).. Vzhľadom k tomu, že z vykonaného dokazovania vyplynulo, že pri dopravnej nehode bola dokázaná prítomnosť psychotropnej látky v tele nebohého, čím de iure došlo zo strany nebohého k porušeniu predpisov účinných na úseku cestnej dopravy, súd prvej inštancie mal pri určovaní výšky nemajetkovej ujmy zohľadniť aj túto skutočnosť a mal určiť v danej veci aj mieru spoluzavinenia nebohého a zredukovať výšku priznanej primeranej nemajetkovej ujmy jednotlivým žalobcom. Navrhol, aby odvolací súd v prípade, ak nezamietne žalobu žalobcov z dôvodu absencie ich aktívnej vecnej legitímácie, pristúpil primárne k zníženiu neprimerane vysokej sumy nemajetkovej ujmy priznanej jednotlivým žalobcom

a následne takto určenú primeranú výšku nemajetkovej ujmy žalobcom zníži o mieru spoluúčasti nebohého z dôvodu prítomnosti psychotropnej látky v jeho tele a to v rozsahu minimálne 10 %. Vo vzťahu k priznaným trovám konania o náhradu nemajetkovej ujmy žalovaná uviedla, že rozhodnutie je v tejto časti nezákonné a nespravodlivé a odôvodnenie nezohľadňuje realitu prejednávanej veci a samotné rozhodnutie súdu o náhrade nemajetkovej ujmy. Žalobcovia sa podanou žalobou domáhali priznania neprimerane vysokej nemajetkovej ujmy, pri koncipovaní žaloby nevážili a nebrali do úvahy rozhodovaciu prax súdov SR

v obdobných prípadoch nemajetkovej ujmy, čo sa nakoniec odzrkadlilo aj v rozhodnutí súdu. Nepomer medzi žalovaným a priznaným nárokom na náhradu nemajetkovej ujmy premietnuť aj do rozhodnutia o trovách konania /viď rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 10Co/21/2020 zo dňa 23.07.2020/. Navrhla, aby odvolací súd v súlade s ust. § 388 CSP rozsudkom zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie a to tak, že žalobu žalobcov zamietne a prizná žalovanej nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 100 %, alternatívne zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie a to tak, že žalobcom prizná náhradu nemajetkovej ujmy v nižšej výške a rozhodne o trovách konania v súlade s § 255 CSP.

21. Žalobcovia 1/ - 4/ v písomne podanom vyjadrení, k odvolaniu žalovaných 1/ a 2/, uviedli, že žalovaný 1/ v trestnom konaní vedenom na Okresnom súde Bánovce nad Bebravou č. k. 6T/49/2022 deklaroval

postoj, že žalobkyňami 1/ a 2/ uplatňovaný nárok vrátane náhrady nemajetkovej ujmy, každej v sume 70.000,- eur, uznáva. Pri vypočutí žalovaného 1/ na hlavnom pojednávaní v procesnom postavení obžalovaného, žalovaný 1/ uviedol, že pred termínom pojednávania uhradil žalobkyni v 1/rade sumu 5.000,- eur na náhradu hotových výdavkov, ktorá platba v tom čase ešte nebola žalobkyni 1/ poukázaná na účet. V trestnom konaní žalovaným 1/ deklarovaná snaha o reálne odškodnenie žalobkýň 1/ a 2/ bola iba účelová v snahe dosiahnuť nižší trest, a nie prejavom jeho úprimnej snahy a ľútosti nad jeho, ničím nenapraviteľným

a nezhojiteľným, zásahom do ich osobnosti tým, že svojim hrubo nedbanlivostným správaním, pri ktorom pod vplyvom alkoholu za takmer dvojnásobného prekročenia povolenej rýchlosti sa riadne nevenoval vedeniu vozidla a prešiel svojim vozidlom do protismeru, kde v dôsledku zrážky s protiúdcim vozidlom usmrtil ich manžela a otca, ktorý túto dopravnú nehodu nezavinil, a vzhľadom na spôsob jazdy žalovaného 1/ nemohol zrážke zabrániť. Čo sa týka snahy žalovaného o satisfakciu, keď počas trestného konania poukázal na účet žalobkyne 1/ 15.000,- eur, túto súd vo svojom rozhodnutí zohľadnil, keď o sumu 10.000,- eur, ktorú

žalovaný 1/ po vynesení prvostupňového rozsudku dňa 19.04.2023 poukázal na účet

žalobkyne 1/, znížil výšku náhrady priznanej žalobkyni 1/. K úhrade 5.000,- eur vykonanej pred vynesením prvostupňového rozsudku sa žalovaný 1/ na hlavnom pojednávaní vyjadril, že ňou hradí hotové výdavky, ktorých náhradu si žalobkyňa 1/ v trestnom konaní uplatňovala za náklady spojené s pohrebom a s tým súvisiacich ďalších hotových výdavkov. Preto túto úhradu nemožno započítavať duplicitne aj na náhradu nemajetkovej ujmy tak, ako to žalovaný 1/

v tomto konaní navrhol. Žalovaný 1/ namietal, že súd prvej inštancie nedostatočne zohľadnil aj osobné a majetkové pomery žalovaného 1/ s tým, že má 26 rokov, odpykáva si uložený trest, nemá žiadny majetok a má doživotný zákaz vedenia motorových vozidiel a celková výška priznanej náhrady má mať voči nemu likvidačný charakter. S námietkou žalovaného 1/ sa vysporiadal súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia, keď uviedol, že žalovaný 1/ je v produktívnom veku, bez vyživovacích povinností a v prípade vykonania trestu žalovaného 1/ je predpoklad, že sa riadne zamestná, čím by sa žalovanému 1/ naskytla možnosť svoju povinnosť v súdom určenej výške si splniť napr. formou poskytnutia úveru. Námietka žalovaného 1/ poukazom na výšku priznanej náhrady pre žalobkyne 1/ a 2/ presahuje bežnú úroveň odškodnenia v prípadoch nedbanlivostného usmrtenia, a že súd sa nesprávne

a neprimerane výpočtovo opiera o rozhodnutie ESLP vo veci Kontrová proti Slovenskej republike. V rámci posudzovania rozhodovacej praxe ohľadom výšky nemajetkovej ujmy je potrebné prihliadať na objektívny fakt inflácie peňazí, a preto súdom určenú výšku priznanú za ujmu spôsobenú v určitom čase treba hodnotiť aj s ohľadom na stav inflácie od daného času. Poukázali na rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 6Co/2010/2014, ktorým súd priznal pozostalému manželovi 70.000,- eur a dvom maloletým deťom každému po 100.000,- eur

a rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 4Co/658/2014, ktorým súd priznal pozostalému manželovi náhradu 50.000,- eur. Žalovaný 1/ namietal, že súd prvej inštancie nedostatočne zohľadnil argumenty žalovaných 1/ a 2/ k výške ujmy žalobkýň 1/ a 2/ argumentujúc, že žalobkyňa 1/ nevyhľadala odbornú psychologickú pomoc, že obe žalobkyne nadobudli majetok po zosnulom a poberajú dávky zo sociálneho poistenie, že žalobkyňa 1/ sama uviedla, že absolvovala smútkové poradenstvo, kde našla podporu, nových priateľov a spoločenské zázemie, že po 2 rokoch od tragédie vstúpila do nového vzťahu s kamarátom zosnulého poškodeného, z ktorého sa im narodilo dieťa a tieto skutočnosti nasvedčujú určitému zotaveniu. Vyššie uvedená odvolacia námietka nie je dôvodná. Súd prvej inštancie v bode 60. odôvodnenia rozhodnutia konštatoval, že pri určovaní výšky náhrady zohľadnil aj uvedené skutočnosti, že žalobcovia nevyhľadali odbornú pomoc psychológa či psychiatra a neboli hospitalizovaní, nebrali lieky, čím podľa súdu nebolo preukázané, že smrť nebohého mala výrazne nepriaznivé následky na zdravotný stav žalobcov. Zohľadnil pomoc, ktorej sa žalobkyni 1/ dostalo zo strany smútkovej poradkyne i zo strany priateľa svojho nebohého manžela, s ktorým sa neskôr aj zblížili a je medzi nimi vzťah, z ktorého sa im v roku 2025 narodilo dieťa. Náhrada za nemajetkovú ujmu má vyjadrovať náhradu za utrpené pocity smútku, frustrácie, stresu a straty spoločenstva s milovanou osobou, a do tejto náhrady sa preto nemajú započítavať dávky zo sociálneho poistenia poskytované pozostalým, ktoré sa započítavajú pri určovaní náhrady podľa § 448 Občianskeho zákonníka za stratu živiteľa, ktorej náhrady sa žalobkyne 1/ a 2/ touto žalobou nedomáhajú. Smútkové poradenstvo pre žalobkyňu 1/ jej vyhľadala rodina na základe jej psychickej bezradnosti a správania, ktoré sprevádzalo veľmi intenzívne nekontrolovateľné kričanie, plakanie a návaly zlosti. Smútkové poradenstvo bolo najbližšie v meste Trenčín a bolo poskytované zadarmo. Táto odbornú pomoc, ktorá jej týmto poradenstvom bola poskytnutá, jej veľmi pomohla. Pozostávala z hlbokých rozhovorov o živote, o manželovi, o tom ako žiť ďalej, ako sa so stratou vyrovnáť. Spoznala vďaka tomu ľudí, ktorí sa ocitli v rovnakej životnej situácii a

vedeli ju pochopiť viac ako človek, ktorý to nezažil. Priatelia, ktorých si v rámci absolvovania smútkovej porady našla, ktorí pred tým navštevovali aj psychologické či psychiatrické poradne, jej takéto poradne ani neodporúčali s tým, že zakaždým im boli predpísané lieky, ťažké antidepresíva a toto smútkové poradenstvo malo pre nich lepší vplyv. Žalobkyňa 1/ v tom čase kojila 3 mesačnú dcéru - žalobkyňu 2/ a nechcela ohroziť vývoj svojej maloletej dcéry bráním antidepresív, ktoré sa kojacím ženám ani neodporúčajú užívať. Po smrti manžela, od ktorého príjmu bola odkázaná, poberala iba rodičovský príspevok cca 305 eur. Ceny za sedenie

u psychológa sa pohybujú 30 eur a vyššie, a tieto služby boli pre ňu aj z finančného hľadiska nedostupné. Prvý sirotsky a vdovský dôchodok dostala na konci augusta 2022, teda až 5 mesiacov po smrti jej manžela. Odvolanie žalovaného 1/ je nedôvodné a navrhli, aby súd napadnuté rozhodnutie potvrdil. Vo vzťahu k odvolaniu žalovaného 2/ uviedli, že v konaní bolo jednoznačne preukázané, že v dôsledku usmrtenia nebohého H. B. pri dopravnej nehode spôsobenej prevádzkou motorového vozidla, ktoré bolo poistené

u žalovaného 2/, utrpeli žalobcovia ujmu v podobe zásahu do ich práva na ochranu osobnosti a sú preto poškodenými osobami a majú aktívnu vecnú legitimitáciu uplatňovať proti poisťovateľovi tento nárok. Žalovaný 2/ namietal výšku priznanej nemajetkovej ujmy poukazom na rozhodnutia súdov SR v obdobných prípadoch nemajetkovej ujmy. K tejto argumentácii poukázali žalobcovia na rozhodnutia súdov SR v obdobných prípadoch - rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 6Co/2010/2014, rozsudok Krajského súdu

v Trenčíne sp. zn. 4Co/658/2014, rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7Co/578/2014, rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 4Co/368/2015 (sp. zn. 7Co/61/2018 a sp. zn. 24Co/479/2012. Materiálna a finančná závislosť žalobkyne 1/ a 2/ na zosnulom boli preukázané, keďže žalobkyňa 1/ bola na materskej so svojou trojmesačnou dcérou -

- žalobkyňou 2/ a o príjem do domácnosti sa v prevažnej miere staral jej nebohý manžel, s ktorým plánovali započat' výstavbu rodinného domu. K žalobe bol ako dôkaz predložený aj denník žalobkyne 1/, ktorý si na odporúčanie smútkového poradenstva viedla, obsahujúci aj rodinné fotografie nebohého so žalobkyňou 1/ aj so žalobkyňou 2/, zachytávajúce momenty zo spoločne trávených chvíľ s nebohým, a preto nie je pravdivé tvrdenie žalovaného 2/, že žalobcovia neverifikovali iným dôkazným prostriedkom harmonický a intenzívny vzťah žalobcov s nebohým. Pozitívne momenty v utrpení žalobcov po strate im najbližšej osoby, neboli nijak zabezpečené zo strany žalovaných, a preto by nemali odôvodňovať zníženie nemajetkovej ujmy určenej súdom podľa jeho voľnej úvahy. Súd prvej inštancie tieto skutočnosti zohľadnil tým, že žalobkyňiam 1/ a 2/ priznal menej než polovicu uplatňovanej výšky náhrady nemajetkovej ujmy a žalobcom 3/ a 4/ len štvrtinu z ich uplatňovaného nároku, preto námietka na zníženie nemajetkovej ujmy nie je dôvodná. Zo záverov znaleckých posudkov vyhotovených v trestnom konaní č. k. 6T/49/2022 vyplýva, že jedinou príčinou predmetnej dopravnej nehody bola nesprávna technika jazdy žalovaného 1/ a nebohý nemal žiadnu spoluvinu na tejto dopravnej nehode. Vo vzťahu k výroku o priznaní nároku na náhradu trov konania žalobcov v rozsahu 100 % uviedli, že pri rozhodovaní o náhrade trov konania treba rozlišovať, čo je základné a čo je sprevádzajúce (nález Ústavného súdu ČR III. ÚS 170/99). Za základné sa považuje to, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté. Výška nemajetkovej ujmy je potom druhotná a nadväzujúca. Do práv žalobcov bolo zasiahnuté, pričom je nesporné, že im ujma vznikla, pričom výška tejto ujmy je druhotná a nadväzujúca. Žalobcov je potrebné považovať za plne procesne úspešnú stranu, pretože mali plný úspech, čo do základu uplatňovaného nároku a výška plnenia závisela od úvahy súdu, ktorý vlastnou úvahou stanovil výšku priznaného plnenia so zreteľom na všetky skutočnosti, ktoré vyplynuli z vykonaného dokazovania. Výška nemajetkovej ujmy v konečnom dôsledku závisela od úvahy súdu, ktorú žalobcovia nemohli nijako predvídať, pretože to objektívne nie je možné. Navrhli, aby odvolací súd v súlade s ust. § 387 CSP rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil a priznal žalobcom nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

22. Ďalšie vyjadrenia strany sporu nepodalí.

23. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací /§ 34 CSP/, viazaný rozsahom a dôvodmi podaných odvolaní žalovaným 1/ a 2/ preskúmal vec podľa § 379 a § 380 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej ako "CSP"), bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalovaných nie je dôvodné a rozsudok súdu prvej inštancie je potrebný v napadnutých častiach, výrokoch I., II., III., IV. a VI., podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdiť ako vecne správny, a to z nasledovných dôvodov:

24. Predmetom konania v preskúmanej veci boli nároky na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch uplatnené v zmysle § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Zmyslom náhrady nemajetkovej ujmy je dosiahnuť vyváženosť miery ujmy na hodnotách ľudskej dôstojnosti s konkrétnym finančným vyjadrením náhrady takej nemajetkovej ujmy dosiahnuť účinne vyváženie a zmiernenie nepriaznivého následku neoprávneného zásahu do osobnostných práv fyzickej osoby. Ide o samostatný nárok, ktorého právna úprava vyplýva z § 11 a § 13 Občianskeho zákonníka, z čl. 8 ods. 1 Dohovoru a z čl. 19 ods. 2 ústavy. Náhrada nemajetkovej ujmy plní satisfakčnú funkciu, zmyslom ktorej je zaistenie zmiernenia nemajetkovej ujmy vzniknutej na osobnosti postihnutej fyzickej osoby. Nepredstavuje nárok na náhradu škody.

25. Súd prvej inštancie posúdil nárok žalobcov v súlade s ust. § 11 a § 13 Občianskeho zákonníka ako nemajetkovú ujmu, ktorú žalobcovia ako pozostalí utrpeli stratou poškodeného- manžela - žalobkyne 1/, otca žalobkyne 2/ a syna- žalobcov 3/ a 4/, ktorý zomrel v dôsledku dopravnej nehody zavinennej škodcom- žalovaným 1/, ktorého motorové vozidlo bolo v čase nehody povinne zmluvne poistené u žalovanej 2/. Došlo k zásahu do osobnostných práv žalobcov - do rodinného a súkromného života.

26. Žalovaní 1/ a 2/ deklarovali v odvolaní odvolacie dôvody podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP, keď súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

27. Podstata odvolacích argumentov žalovaných 1/ a 2/ bola koncentrovaná v namietaní priznanej výšky nemajetkovej ujmy, nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovanej 2/ ako i nesprávne určenie spoluzavinenia poškodeného na dopravnej nehode.

28. Za aplikácie § 380 ods. 2 CSP posudzoval odvolací súd z úradnej povinnosti, či konanie pred súdom prvej inštancie nie je zaťažené vadou/vadami, ktorá/ktoré sa týka/týkajú procesných podmienok. Posúdením procesného postupu súdu prvej inštancie v konaní, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci, a ktorý zistil odvolací súd preskúmaním predloženého súdneho spisu, odvolací súd uvádza, že v konaní nezistil procesné vady zakladajúce dôvody pre zrušenie rozhodnutia podľa § 389 ods. 1 písm. a) CSP a odvolateľka ju netvrdila.

29. Pokiaľ ide o odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP, podstata tohto odvolacieho dôvodu spočíva predovšetkým v nesprávnom postupe súdu prvej inštancie pri hodnotení výsledkov dokazovania. Dôsledkom toho je, že súd berie do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplývajú, alebo neboli účastníkmi prednesené, prípadne, že neprihliada na skutočnosti, ktoré boli preukázané, alebo vyplývajú z prednesov účastníkov. Nesprávne skutkové zistenia môžu byť aj výsledkom logických rozporov pri hodnotení dôkazov s osobitným zreteľom na závažnosť, zákonnosť a pravdivosť získaných poznatkov.

30. Nesprávne právne posúdenie veci je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, keď súd pochybí pri aplikácii práva na zistený skutkový stav, teda prípad, kedy bol skutkový stav posúdený podľa iného právneho predpisu, než ktorý správne mal byť použitý, alebo ak síce bol aplikovaný správne určený právny predpis, ale súd ho nesprávne interpretoval (nesprávne vyložil podmienky všeobecne vyjadrené v hypotéze právnej normy a v dôsledku toho nesprávne aplikoval vlastné pravidlo, stanovené dispozíciou právnej normy).

31. Vyššie uvedené odvolacie námietky odvolateľov vyhodnotil odvolací súd ako neopodstatnené, bez opory v zistenom skutkovom stave a v následnom právnom posúdení veci súdom prvej inštancie. Preskúmaním obsahu spisu odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie vychádzal z precízne zisteného skutkového stavu veci, keď vyvodil správne právne závery, vychádzajúc z ktorých posúdil predmetný návrh. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie tiež dostatočne odôvodnil, v súlade s požiadavkami uvedenými v ust. § 220 ods. 2 CSP. Odvolací súd nezistil dôvod na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov, spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre jeho potvrdenie. Súčasne sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku, konštatuje správnosť jeho dôvodov a v podrobnostiach naň odkazuje

(§ 387 ods.2 CSP), aby nadbytočne neopakoval pre strany sporu známe fakty posudzovanej veci spolu s právnymi závermi súdu prvej inštancie.

32. Podľa § 4 ods. 2 písm. a/ zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovými vozidlami, poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody na zdraví a nákladov pri usmrtení.

33. Podľa § 15 ods.1 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovými vozidlami, má poistený právo, aby poisťovateľ za neho poskytol poškodenému poistné plnenie v rozsahu podľa odseku 2, ak ku škodovej udalosti, pri ktorej táto škoda vznikla a za ktorú poistený zodpovedá, došlo v čase trvania poistenia zodpovednosti, ak tento zákon neustanovuje inak.

34. Vo vzťahu k odvolacej námietke žalovanej 2/ poukazom na nedostatok pasívnej vecnej legitímácie, odvolací súd uvádza, že Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku sp. zn. 6MCdo/1/2016, na ktorý správne poukázal aj súd prvej inštancie, ustálil súdnu prax vo vzťahu k pasívnej vecnej legitímácii žalovaných 1/ a 2/. Žalovaný 1/ sa dopustil protiprávneho konania, ktoré vyplýva z právoplatného rozsudku Okresného súdu Bánovce nad Bebravou sp. zn. BN-6T/49/2022-333 zo dňa 16.01.2023, ktorého následkom bolo, že nebohý H. B. utrpel zranenia nezlučiteľné so životom, v dôsledku ktorých zomrel, čím zanikol rodinnoprávny vzťah medzi ním a žalobcami. Pasívna legitímácia žalovanej 2/ vyplýva z ust.

§ 4 ods. 2 písm. a/ v spojení s §15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovými vozidlami, nadväzne na rozsudok Súdneho dvora vo veci Haasová C-22/12. Občianskoprávne kolégium Najvyššieho súdu Slovenskej republiky konané dňa 09.10.2018 prijalo judikát R 61/2018, v zmysle ktorého „škodou pre účely zákona č. 381/2001 Z. z. je aj nemajetková ujma spočívajúca v zásahu do osobnostných práv pozostalých obete dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. V spore o náhradu takejto ujmy je poisťovňa pasívne legitimovaná“, čím bolo dosiahnuté názorové zjednotenie senátov Najvyššieho súdu Slovenskej republiky o tejto otázke a zároveň tým došlo k ustáleniu rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (obdobne v rozhodnutiach sp. zn.2Cdo/41/2018, sp. zn. 2Cdo/52/2018, sp. zn.2Cdo/131/2018, sp. zn. 3Cdo/24/2018, sp. zn. 3Cdo/174/2019 z 10.10.2019).

35. Ústavný súd Slovenskej republiky riešil otázku ústavno-právnych aspektov právnych úvah senátov Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktoré boli vyjadrené (aj) v judikáte R 61/2018. V uznesení z 20.08.2019 sp. zn. I. ÚS 310/2019 v skutkovo a právne obdobnej veci týkajúcej sa (inej) poisťovne odmietol jej sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú a v súvislosti s právnou otázkou (ne)možnosti eurokonformného výkladu nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 381/2001 Z. z., ktorú nastolila v sťažnosti, odkázal na odôvodnenie nálezu sp. zn.

II. ÚS 695/2017, v ktorom dospel k záveru, že aplikáciu práva Európskej únie všeobecným súdom v obdobných prípadoch nemožno považovať za aplikáciu „contra legem“. Výklad pojmu „škoda na zdraví“ v zmysle zákona č.381/2001 Z. z. nesmie byť popretím ústavného princípu, podľa ktorého majú byť vnútroštátne právne predpisy interpretované v súlade s princípmi európskej spolupráce a integrácie. Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že prísne formalistické odlišenie „nemateriálnej ujmy“ spočívajúcej v zásahu do osobnostných práv v dôsledku smrti blízkej osoby od škody v materiálnom zmysle podporené prípadným systematickým zaradením ustanovení vnútroštátneho práva, ktoré regulujú ochranu osobnosti (na jednej strane) a náhradu škody (na druhej strane), nezodpovedá autonómnemu charakteru zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel. Dodal, že prijatý judikát R 61/2018 je výsledkom ustálenia právneho názoru najvyššej súdnej inštancie všeobecného súdnictva na otázku pasívnej vecnej legitímácie poisťovne v sporoch o náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej prevádzkou motorového vozidla.

36. Vo vzťahu k právnej kvalifikácii nároku tak postupoval súd prvej inštancie správne, keď uzavrel, že na prejednávany prípad je aplikovateľný postup podľa ust. § 15 a ust. § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z.z. v spojení s ust. § 13 a nasl. Občianskeho zákonníka. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku je zrejmé, že súd prvej inštancie pri posúdení nárokov žalobcov vzal do úvahy rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci Haasová,

z ktorého vyplýva. Z rozsudku vo veci Haasová vyplýva záver, že článok 3 ods. 1 Smernice Rady 72/166/EHS z 24. apríla 1972, článok 1 ods. 1 a 2 Smernice o PZP a článok 1 prvý odsek tretej smernice Rady 90/232/EHS zo 14. mája 1990 sa majú vykladať v tom zmysle, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej.

37. Odvolací súd považuje rozhodnutie súdu prvej inštancie za vecne správne aj v časti určenia výšky nemajetkovej ujmy, poukazom na obsah odvolania, z nasledujúcich dôvodov :

38. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

39. Podľa § 13 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka, (ďalej len "OZ"), fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie. Podľa § 13 ods. 2 OZ, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Podľa § 13 ods. 3 OZ, výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

40. V zmysle Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, v hlave I., článok 2 je na prvom mieste právo na život, ktoré je chránené zákonom a je postavené nad všetky ostatné práva. Od práva na život sa odvíjajú všetky ostatné práva a s tým súvisiace výšky peňažného plnenia.

41. Smrť pri dopravnej nehode je nepochybne fatálnym následkom. Strata blízkeho človeka je nesmiernou tragédiou a príčinou obrovského smútku, bolesti a citovej ujmy. Citová ujma v dôsledku straty blízkeho človeka sa nahradiť ničím nedá. Býva spojená so zmenou celkovej životnej situácie, ako tomu bolo aj v okolnostiach posudzovanej veci. Finančná kompenzácia tejto ujmy a ťažké životné situácie, ktoré sú s ňou spojené, môže do určitej miery uľahčiť finančná kompenzácia, na ktorú nepochybne aj v okolnostiach posudzovanej veci žalobcovia, keďže išlo o stratu osoby im mimoriadne blízkej, majú legitímny nárok a to v dôsledku porušenia práva na ochranu súkromia a rodinného života. Faktom však je, že žiadna výška finančného odškodnenia stratu blízkej osoby, akou nesporne manžel, otec a syn je, nahradiť nemôže.

42. Dôsledky utrpenej straty sú u jednotlivých žalobcov v okolnostiach posudzovanej veci nepochybne prítomné v ich každodennom živote a odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie nepochybuje o tom, že išlo o intenzívny a závažný zásah do osobnostných práv žalobcov /práva na súkromie a rodinný život žalobcov/, ako najbližších rodinných príslušníkov, na ktorých odčinenie nepostačuje morálne zadosťučinenie. Pre správnosť rozhodnutia o náhrade nemajetkovej ujmy sú podstatné východiská priznanej náhrady, keď predčasné úmrtie poškodeného vo veku 29 rokov zasiahlo do života jeho manželky – žalobkyne 1/

a maloletej dcéry - žalobkyne 2/ - ktorá v tom čase mala len 3 mesiace, nenávratne pretrhlo doterajšie väzby, čím stratili možnosť realizovať a rozvíjať svoj rodinný život, citové a sociálne väzby, došlo k narušeniu celistvosti rodiny. Žalobkyňa 1/ sa podrobila smútkovému poradenstvu a rodina sa zomkla, aby pomohli žalobkyňi 1/ prekonať ťaživú životnú situáciu, ktorá skutočnosť nemá vplyv na nárok vo vzťahu k žalovanému 1/. Súd prvej inštancie správne uviedol, že žalobkyňa 1/ bola odkázaná na nebohého manžela, bola na materskej dovolenke a v čase dopravnej nehody boli manželia len 8 mesiacov, ich vzťah bol založený na vzájomnej náklonnosti, láske, spoločnom vedení rodinného života, spoločnej budúcnosti bez zásadných morálnych a kultúrnych rozdielov v hodnotách, prioritách a životných zásadách. Žalobcovia 3/ a 4/, rodičia nebohého nežili so synom v spoločnej domácnosti, neboli na syna odkázaní, pričom ich vzájomný vzťah bol postavený na fyzickej pomoci. Poškodený navštevoval rodičov, pomáhal im s ťažkými prácami. Odchodom syna sa narušili väzby biologickej rodiny, ktorá bude ochudobnená vo sfére prirodzených vzťahov s najbližším rodinným príslušníkom, o stratu radosti s prežitými chvíľami v rodine.

43. Odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Cdo/4/2025 zo dňa 25.06.2025, v ktorom dovolací súd uviedol, že u pozostalých rodičov z hľadiska ich vzťahu s blízkou osobou - dieťaťa sú priznávané sumy v rozpätí od

15.000 - 25.000,- eur, s poukazom na individuálne skutkové okolnosti a závažnosti vznikutej ujmy. Pre pozostalých rodičov strata dieťaťa predstavuje závažnú ujmu, ktorá znamená deštrukciu rodinného a osobného života a tým porušenie čl.8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. ESĽP v rozsudku z 21. júna 1988 vo veci berrhab proti Holandsku konštatoval, že pojmu rodina, na ktorom je čl. 8 dohovoru založený vyplýva, že dieťa narodené z takéhoto zväzku je ipso iure súčasťou tohto vzťahu a existuje už od narodenia, vzhľadom na existenciu tejto skutočnosti medzi dieťaťom a jeho rodičmi.

44. Súd prvej inštancie vykonal test proporcionality, keď pri rozhodovaní prihliadol na závažnosť ujmy, okolností, za ktorých k porušeniu práva došlo, vrátane osoby pôvodcu zásahu, jeho postoj k dopravnej nehode, formu a mieru zavinenia, trestný postih, snaha o nápravu, oľutovanie, ospravedlnenie, poskytnutie čiastočného plnenia, ktorá okolnosť do určitej miery zmiernila následky spôsobenej ujmy, stratu v citovej, emocionálnej sfére, pocit bolesti, smútku, pretrhnutie celistvosti a fungovanie rodiny, intenzitu kontaktu s porovnaním vlastnej rozhodovacej činnosti ako i súdnej praxe najvyššieho súdu.

45. Vo vzťahu k otázke, či sa majú zohľadňovať pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy hradenej z povinného zmluvného poistenia aj majetkové pomery škodcu (poisteného), odvolací súd uvádza, že výška náhrady nemajetkovej ujmy nie je závislá od solventnosti škodcu. V závislosti od konkrétnych individuálnych okolností veci je možné na strane škodcu zohľadniť napríklad jeho postoj ku škodovej udalosti, mieru a formu zavinenia.

46. Poukaz odvolateľov na mieru zavinenia poškodeného, ktorý mal v čase nehody prítomnosť THC, nie je dôvodný. Súd prvej inštancie správne uviedol, že poškodený mal v čase nehody prítomnosť THC v nízkej hladine, vychádzajúc zo znaleckého posudku vyhotoveného v trestnom konaní so závermi, že jedinou príčinou dopravnej nehody bola nesprávna technika jazdy žalovaného 1/, pod vplyvom alkoholu a v čase vedenia motorového vozidla nebol poškodený ovplyvnený uvedenou látkou a jej účinok sa priamo nepodielal na ovplyvnení schopnosti viesť motorové vozidlo. Z obsahu zápisnice z pojednávania zo dňa 10.04.2025 vyplýva, že odvolatelia nepodali návrh na doplnenie dokazovania za účelom posúdenia miery účinku predmetnej látky v tele poškodeného a tieto námietky zostali len v rovine ničím nepodložených tvrdení.

47. Ani ďalšia odvolacia námietka žalovaného 1/, ktorý poukázal na psychické problémy, situáciu, v ktorej sa nachádzal, keď viedol motorové vozidlo, nie je dôvodná a nemá vplyv na vecnú správnosť rozhodnutia. Súd prvej inštancie posúdil predmetný trestný čin ako nedbanlivostný, mieru zavinenia žalovaného 1/ v zmysle rozhodnutia v trestnom konaní.

48. V okolnostiach posudzovanej veci odvolací súd posúdením rozhodujúcich skutočností zastáva názor, že súdom prvej inštancie priznaná výška náhrady nemajetkovej ujmy jednotlivým žalobcom /manželke, dcére a rodičom poškodeného/ je primeranou, keďže zohľadňuje tak okolnosti, za ktorých k tejto ujme došlo, ako aj závažnosť vznikutej ujmy. Občiansky zákonník neurčuje minimálnu ani maximálnu hranicu nemajetkovej ujmy. Posúdenie výšky nemateriálnej ujmy je závislé od úvahy súdu. Maximálna suma peňažného zadosťučinenia, ktorú môže súd priznať je ohraničená výškou žalobcami požadovaného peňažného zadosťučinenia, ktorá musí byť zrejماً zo žalobného návrhu. Súd vo svojom rozhodnutí uviedol dôvody, pre ktoré bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy v konkrétnej výške. I keď výška nemateriálnej ujmy je predmetom voľnej úvahy súdu, táto úvaha sa musí opierať o preskúmateľné hľadiská. Uplatnenie voľnej úvahy sa tak nesmie stať nepreskúmateľnou ľubovôľou súdu mimo rámec akejkoľvek kontroly.

49. Podľa záverov nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS/ 424/2012 zo dňa 6. novembra 2014, rozhodovanie o výške náhrady nemajetkovej ujmy ponecháva zákon na voľnej úvahe súdu. Výšku peňažného zadosťučinenia súd určuje na základe voľnej úvahy, ktorá však nemôže byť svojvôľou. Zákon ustanovuje súdu povinnosť prihliadnuť pri tom na dve hľadiská, a to tak na závažnosť vznikutej ujmy, ako aj na okolnosti, za ktorých

k porušeniu došlo. Určenie výšky peňažnej satisfakcie má byť s ohľadom na okolnosti konkrétneho prípadu v súlade s požiadavkou spravodlivosti." (SVOBODA, J. a kol. Občiansky zákonník. Komentár a súvisiace predpisy. V. doplnené, rozšírené a aktualizované vydanie. Bratislava: Eurounion, 2004, s. 46). 50. Ako vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia súd prvej inštancie poukázal na celú škálu rozhodnutí, medzi ktorými sú rozhodnutia z posledných rokov, vydané všeobecnými súdmi v obdobných veciach. Pri posúdení súdom priznanej sumy nemajetkovej ujmy v súvislosti s úmrtím pri dopravnej nehode, odvolací súd zohľadnil vlastnú rozhodovaciu činnosť a to v súlade s princípom rovnosti rozhodovania v porovnateľných veciach – keď Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze sp. zn. III. ÚS 288/2017 z 5. decembra 2017 ustálil, že priznané náhrady nemajetkovej ujmy sú v rozmedzí 5 000 - 40 000 eur.), rozsudok Krajského súdu Trenčín sp. zn. 6Co/810/2014-396 zo dňa 07.07.2015, keď pri úmrtí manželky a matky pri dopravnej nehode súd priznal manželovi nemajetkovú ujmu vo výške 70.000,- eur, a deťom každému sumu vo výške 100.000,- eur, rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 5Co/124/2018 - priznaná náhrada nemajetkovej ujmy dcére spôsobená smrťou matky pri dopravnej nehode vo výške 15.000,- eur, rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 27Co/21/2024 - priznaná náhrada nemajetkovej ujmy spôsobená smrťou matky žalobcov 1/ a 2/ - každému sumou vo výške 15.000,- eur a sestry žalobcov 3/ - 5/ každému vo výške 8.000,- eur, rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 27Co/47/2022 - priznaná výška nemajetkovej ujmy spôsobená smrťou manžela a otca priznaná každému vo výške 20.000,- eur/, rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 19Co/24/2025 - priznaná náhrada nemajetkovej ujmy spôsobenej smrťou matky žalobcu- syna poškodenej vo výške 10.000,- eur, sp. zn. 16Co/64/2024 - priznaná náhrada nemajetkovej ujmy spôsobenej smrťou matky žalobcov 1/-3/ - každému vo výške 12.000,- eur, ako i záväzné rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky - rozhodnutie zo dňa 25.06.2025, č. k. 8Cdo/4/2025, zo dňa 30. októbra 2024, sp. zn. 8Cdo/32/2023, sp. zn. 4Cdo/139/2011 zo dňa 30. októbra 2012, sp. zn. 7Cdo/215/2020 zo dňa 31. januára 2022, sp. zn. 7Cdo/73/2021 zo dňa 30. júna 2022, judikát R 3/2022, v ktorom je konštatované, že - samotná závažnosť ujmy vzniknutej v dôsledku neoprávneného zásahu do práva na ochranu osobnosti nie je jediným a výlučným kritériom pre určenie nemajetkovej ujmy v peniazoch, keď pri určení je potrebné prihliadať aj na okolnosti, za ktorých došlo k porušeniu práva. Tieto okolnosti môžu byť významné tak u osoby postihnutej, ako aj u osoby, ktorý neoprávnený zásah spôsobila.

51. V konečnom dôsledku za právne nevýznamné vzhľadom k uvedeným záverom, považoval odvolací súd poukazy žalovanej v odvolaní na rozhodnutia iných súdov, týkajúcich sa iných, avšak skutkovo a právne obdobných vecí, pretože rozhodovaním iných odvolacích súdov v preskúmvanej veci Krajský súd v Trenčíne viazaný nie je.

52. Odvolací súd záverom uvádza, že výška sa posudzuje podľa okolností každého jednotlivého prípadu, túto individualizáciu nie je možné paušalizovať. Individuálne a neopakovateľné vzťahy medzi manželkou, otcom ako i synom, dôsledky pretrhnutia väzieb vo vnútri rodiny stratou manžela, otca i syna, pôsobí zraňujúco a individuálne a rozmanito na každého zo žalobcov - ich emócie, prirodzená bolesť a životné nešťastie, zásadná zmena života. Je to celoživotná trauma, ktorá bola žalobcom spôsobená, preto nie je dôvodná ani námietka odvolateľov na zníženie nemajetkovej ujmy tak, ako to v podanom odvolaní žiadali. V takto individualizovanom rámci určovania konkrétnej výšky náhrady nemajetkovej ujmy zovšeobecnenie ani neprichádza do úvahy, keďže rozsah vzniknutej nemajetkovej ujmy nemožno exaktne kvantifikovať a vyčíslieť /rozhodnutie Najvyššieho súdu SR

sp. zn. 8Cdo/32/2023, sp. zn. 7Cdo/73/2021, ako i rozhodnutie sp. zn. 7Cdo/215/2020/. Vzniknutá trauma je zo životov žalobcov za daných okolností prakticky neodstrániteľná. Smrť ako absolútna a nenahraditeľná strata predstavuje sama o sebe závažný zásah do práva na ochranu osobnosti, pričom spôsobuje ťažké rozporenie a v prípade fungujúcej rodiny má za následok dlhotrvajúcu nemožnosť vyrovnáť sa so stratou blízkeho človeka napriek plynutiu času, preto sú správne závery súdu prvej inštancie, keď žalobkyňa 1/ priznal nemajetkovú ujmu vo výške 35.000,- eur, poukazom na vzťah medzi žalobkyňou 1/ s poškodeným v čase pred dopravnou nehodou. Odvolacia námietka žalovaného 1/, že smrť poškodeného sa

u žalobkyne 1/ prejavil bežným smútkom je len v rovine hypotetických tvrdení, keď zásah u žalobkyne 1/ je nepochybne fatálny, a tvrdenia žalovaného 1/, že žalobkyňa 1/ nevyhľadala odbornú lekársku pomoc ešte nepreukazuje, že zásah je možné bagatelizovať. Aj ďalšie námietky žalovaného 1/, že žalobkyňa 1/ nezostala sama, neuzavrela sa, je nadľahčovaním tragickej situácie a skutočnosť, že žalobkyňa 1/ má t. č. nový vzťah a ďalšie maloleté dieťa, bez ďalšieho nezakladá, že zásah do súkromného a rodinného života u žalobkyne 1/ je „spracovaný a ide ďalej životom“. Rovnako žalobkyňa a 2/ bola

do konca svojho života ochudobnená o vytvorenie si akejkoľvek citovej väzby k svojmu biologickému otcovi, otca pozná len z počutia, rozprávania, fotografií, traumy zo straty otca si ponesie do konca svojho života. Ani časté návštevy posledného odpočinku otca, pripomínanie si jeho existencie nenahradí otcovu lásku. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie za preukázané, že poškodený sa o maloletú staral s láskou, mal ju veľmi rád a už nie je možné pre fatálne následky vo vzťahu pokračovať, preto nadľahčovanie, znevažovanie tohto vzťahu žalovaným 1/ náhradou zo strany nového priateľa žalobkyne 1/ je nedôstojné.

53. Priznaná výška je preto spôsobilá kompenzovať vzniknutú ujmu v zmysle jej zmiernenia na spravodlivom a konkrétnymi východiskami a závermi zdôvodnenom základe. Použitie násobku minimálnej mzdy ako matematického výpočtu nie je možné aplikovať v predmetnom konaní, môže slúžiť len ako vodítko pri úvahe súdu a tieto úvahy nemali vplyv na vecnú správnosť rozhodnutia.

54. S poukazom na uvedené závery, súd prvej inštancie rozhodol vecne správne, keď žalobcom čo do základu náhrady nemajetkovej ujmy vyhovel, za súčasne správneho rozhodnutia tiež v časti o trovách konania medzi stranami sporu, konštatujúc plný nárok na náhradu trov konania žalobcov voči žalovaným 1/ a 2/, ktoré budú vyčíslené z hľadiska ich výšky z priznaného plnenia, keďže v spore úspech čo do základu zaznamenali a výška náhrady závisela od úvahy súdu.

55. Rozhodovanie o trovách konania je integrálnou súčasťou konania. Zmyslom a účelom náhrady trov v konaní pred všeobecným súdom, je poskytnúť úspešnému účastníkovi, alebo účastníkovi, ktorému to priamo priznáva zákon, náhradu tých trov konania, ktoré vo vecnej a časovej súvislosti s konaním musel, alebo bude musieť nepochybne zaplatiť, pričom by ich nemusel zaplatiť, ak by tu takéto konanie pred všeobecným súdom či už nebolo vôbec, alebo netrvalo dlhší čas. Inštitút náhrady trov konania teda plní v zásade reparačno-satisfakčnú funkciu.

56. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne súd aj bez návrhu v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

57. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

58. Náhrada trov konania vychádzajúc z vyššie cit. zák. ustanovení, je teda ovplyvnená zásadou úspechu vo veci, z ktorej správne vychádzal pri rozhodovaní o trovách konania tak účastníkov, ako aj štátu súd prvej inštancie, ktorá sa uplatňuje v sporovom konaní, o ktoré ide nepochybne aj v preskúmvanej veci, keďže len v tomto sa dá hovoriť o úspechu, resp. neúspechu vo veci. Úspech vo veci súd vždy skúma čo do právneho základu veci a čo do výšky priznaného nároku. Plný úspech v spore sa v zásade zisťuje porovnaním žalobnej žiadosti a výroku, ktorým sa rozhodlo vo veci samej. U žalobcu ide o plný úspech vo veci vtedy, ak bolo žalobe v plnom rozsahu vyhovené. Tak za účinnosti predchádzajúceho procesného predpisu (Občianskeho súdneho poriadku), tak za súčasného procesného kódexu (§ 255 ods. 1 CSP) však bolo a je tiež naďalej možné priznať účastníkovi plnú náhradu trov konania aj keď bol úspešný iba "čiastočne", ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku, alebo od úvahy súdu (sudcovské právo), v ktorom prípade nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku, pretože ho nemožno ad absurdum zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu, o ktorý prípad išlo tiež v okolnostiach posudzovanej veci vo vzťahu k nároku na náhradu nemajetkovej ujmy. Je totiž potrebné rozlišovať, čo je v takomto prípade základné a čo sprevádzajúce. Základ v takomto prípade predstavuje záver o danosti právneho základu žalovaného nároku a jeho samotná výška je už druhotná a nadväzujúca. Úspech vo veci o uvedenom nároku, ktorý bol tiež predmetom tohto konania, sa teda skúma čo do právneho základu, a nie čo do výšky priznaného nároku. Nepriznanie plnej požadovanej výšky nároku, sa v tomto prípade v praktickom živote prejaví tak, že pri rozhodovaní o samotnej náhrade trov konania (v druhej fáze), sa výška náhrady trov bude vypočítavať len z výšky priznaného plnenia. V konkrétnosti posudzovanej veci vo svetle týchto východísk je za úspech všetkých žalobcov potrebné považovať úspech v základe nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorého výška bola závislá od úvahy súdu, vychádzajúc z čoho súd prvej inštancie v zhode s touto názorovou líniou správne priznal žalobcom nárok na náhradu trov konania voči žalovaným vzniknutých im pred súdom prvej inštancie v rozsahu 100 %, avšak samozrejme len tých, ktoré boli účelne vynaložené na uplatnenie práva a ktoré budú následne počítané len z výšky prisúdeného plnenia.

59. V prípade nemajetkovej ujmy bola ustálená rozhodovacia činnosť založená rozhodnutím najvyššieho súdu, tak, že: „Najvyšší súd SR v uznesení z 23. februára 2011, sp. zn. 5MCdo 7/2010, uviedol, že pri uplatnení nároku na náhradu nemajetkovej ujmy je žalobca povinný v návrhu na začatie konania uviesť jeho požadovanú výšku. Z povahy tohto nároku však vyplýva, že presné stanovenie výšky plnenia je závislé vždy od úvahy súdu. Je preto spravodlivé, aby až súdom prisúdená výška plnenia (nie žalobcom v návrhu uplatnená) bola braná za základ pre výpočet jednotlivých trov konania vrátane tarifnej hodnoty pre určenie základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby v prípade, že strana je zastúpená advokátom, lebo až vtedy je známa hodnota sporu. Predkladateľ v dôvodovej správe uviedol, že v sporovom konaní je kritérium procesného úspechu prvým kritériom posudzovania náhrady trov konania, čomu zodpovedá aj systematické začlenenie tohto ustanovenia. Podľa tohto kritéria môže súd priznať náhradu trov konania v plnej výške aj v prípade, ak súd priznal nárok úspešnej strane, nie však v požadovanej výške. Ide o prípady, keď výška nároku závisí od úvahy súdu. Príkladom je náhrada nemajetkovej ujmy v sporoch o ochranu osobnosti, určenie, že bola porušená zásada rovnakého zaobchádzania a povinnosť žalovaného sa ospravedlniť priznané boli, ale náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch nebola priznaná v požadovanej výške. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku, nemožno ho totiž ad absurdum zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania je potrebné rozlíšiť, čo je základné a čo sprevádzajúce. Za základné sa považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté, výška ujmy je potom druhotná a nadväzujúca. Rovnako odborná otázka posudzovaná znalcom môže presahovať možnosti strany sporu, ktorá napríklad výšku škody „iba“ odhaduje. Aj tu je primárny fakt, že škoda bola spôsobená; jej výška nasleduje. Obdobne v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/5/2023-25.9.2024. Žalobcov 1/ - 4/ v predmetnej veci preto bolo nevyhnutné považovať za plne procesne úspešných, keďže mali plný úspech, čo do základu uplatneného nároku, a súčasne výška plnenia vyplývajúca z ich procesného úspechu závisela výlučne od úvahy súdu.

60. Odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch I., II., III., IV. ako aj súvisiaci výrok VI. o trovách konania ako vecne správny, podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil. Žalovaní 1/ a 2/ v odvolaní neuviedli žiadne podstatné, pre rozhodnutie relevantné skutočnosti, spôsobilé k odlišnému, v prospech ktoréhokoľvek z nich vyznievajúceho rozhodnutiu odvolacieho súdu, s ktorými by sa už súd prvej inštancie nebol zaoberal, či dostatočne vysporiadal.

61. O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP. Úspešným žalobcom 1 - 4 odvolací súd priznal náhradu trov odvolacieho konania proti žalovaným 1/ a 2/ v rozsahu 100 % s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu poskytnutého plnenia povinnosť druhého žalovaného.

62. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov tri ku nule (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP):

- dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP)

- dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo

zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

- dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP)

- dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP)

- v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh, § 428 CSP)

- dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom (okrem prípadov podľa § 429 ods. 2 CSP). Dovolateľ má možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).